

Вперед

ТИЖНЕВА МАСОВА ГАЗЕТА П'ЯТНИЦЯ, 25 вересня 2020 року, № 35 (7185)

Сьогодні – без опадів.
Нічна температура: +12°C,
вдень: +25°C. Вітер південно-східний 10 м/с.
Завтра – дощ. Температура вночі:
+15°C, вдень: +24°C. Вітер південно-східний 10 м/с.
У неділю – дощ. Нічна температура:
+10°C, денна: +18°C. Вітер південно-східний 10 м/с.
■ Прогноз погоди на наступний тиждень читайте на 12 стор.

■ Людям дай волю – вони виберуть

■ стор. 3

■ Хочеш знати погоду – читай Йосипа Карпіва

■ стор. 12

■ У жовтні можуть бути відключення електроенергії

■ стор. 5

■ Про мух бридких і приємних

■ стор. 11

Прекрасний танець тривалістю у пів століття «Тисменичанка» відзначає ювілей

Коли на сцену виходить вишкolenий, досвідчений, майстерний хореографічний колектив – глядачеві не буває нудно. Яскрава емоція, артистизм, краса і точність рухів – усе це захоплює увагу публіки і не відпускає до останнього танцювального па. Саме так під час кожного виступу зачаровує глядача і тримає у полоні своєї харизми народний аматорський ансамбль танцю «Тисменичанка» Народного дому м. Тисмениця. Вони танцюють – наче дихають – природно, легко, з усмішками на обличчях. І в такі хвилини нікому не спадає й на гадку, що за цією легкістю – дуже важка

й наполеглива праця, дисципліна, далеко не солодкий піт... А ще – і це чи не найголовніше – відданість, величезне терпіння, не лише хореографічний, а й педагогічний талант керівника колективу. Серце, душа і двигун «Тисменичанки» – це заслужений працівник культури України Ярема Ярославович Галига.

Створивши колектив 50 років тому, він, як справжній батько ансамблю, плакав і виховував, оберігав і з трепетом вів його перед очі публіки. А колектив – це кожен учасник зокрема. І в кожному танцюристові «Тисменичанки» горить вогонь, запалений Яремою

Ярославовичем – палка любов до народного танцю. Ось уже 18 років допомагає йому молодший колега і його ж вихованець – балетмейстер Роман Шкрумида, якого наставник заразив «хворобою» українського танцю, схоже, назавжди. Але не тільки його, про що свідчать слова учасників колективу, танцюристів, котрим за 50 чи й 60 років, а вони й не думають прощатися з улюбленою «Тисменичанкою». Бо це вже ціла історія сценічного і позасценічного життя.

■ Закінчення на 6-7 стор.

Чергове Угринівське новосілля. Й багато іншого з життя громади

Як нам стало відомо, на сьогодні, 25 вересня в Угринові Горішньому заплановано відкриття дитячого садка в реконструйованому приміщенні фельдшерсько-акушерського пункту. Про переобладнання колишнього ФАПУ в дитсадок ми вже раніше писали. Принагідно нагадаємо також, що завдяки відкритій торік на Покрови новій лікарській амбулаторії загальної практики сімейної медицини місцева влада Угринівської ОТГ ефективно використала вивільнені будівлі ФАПів: у довшньому селі запрацювала поліцейська станція, а ось через рік – дитячий садок в горішньому.

Маємо наразі ще два мотиви (а хочете – приводи) описати, чим живе Угринівська сільська територіальна громада. По-перше, з огляду на місцеві вибори 25 жовтня, після яких вся Україна (крім окупованих територій сходу і Криму) перетвориться в пазл (чи мозаїку) громад, ми спробуємо продемонструвати позитивні зміни, які відбулися в нещодавно створених громадах (сподіваємось, наступного тижня розповімо про Загвездянську ОТГ). По-друге, цього місяця експерти програми «U-LEAD з Європою» (міжнародного проекту, який сприяє децентралізації в Україні та розвитку громад) оприлюднили свіжі результати аналізу фінансових показників всіх ОТГ України за перше півріччя 2020 року. І от, в групі об'єднаних громад з чисельністю населення до 5 тисяч осіб (а таких в країні аж 308!) Угринівська ОТГ зайняла 22 місце рейтингу (громада має найкращий показник з нашої області). Серед громад області Угринівська ОТГ за параметрами дослідження в числі кращих (нижче подано фрагменти деяких показників цього експертного аналізу).

Вкрай красномовним, на наш погляд, є показник «Питома вага капіталь-

них видатків у загальній сумі видатків», іншими словами – скільки громада вкладає не в проїдання, а в розвиток (ремонт, будівництво, придбання цінного обладнання). За цим показником багата Ямницька ОТГ, як не важко здогадатися, на першому місці – 32,4% видатків, на другому – П'ядицька Коломийського району (28,5%), а на третьому Угринівська – 23,9%. Отже, кожна четверта гривня видатків Угринівської ОТГ іде не в капітальні видатки, завдяки чому в селах ремонтують дороги, заклади, розробляють і поступово втілюють різні проекти.

Цього року, як розповідає сільський голова Угринівської ОТГ Мирослав Вівчаренко, виключно за кошти громади (тобто, без дотацій чи субвенцій) – приблизно, два мільйони гривень – проведено ремонт закладів освіти. Це капітальний ремонт старого корпусу Угринівського ліцею, зроблено внутрішні туалети гімназії, благоустрій подвір'я та огорожа. Спеціально для потреб гімназії і дитсадка зробили автономне водопостачання, облаштувавши колодязь. «Школи на 100 відсотків готові до навчального року», – констатує голова ОТГ.

Звісно, надзвичайні обставини роботи закладів спричинила пандемія. В Угринів-

ській сільській раді ОТГ ще навесні, після впровадження карантину, прийняли рішення акумулювати резерв коштів для оперативного вирішення питань, пов'язаних з коронавірусом. За кошти місцевого бюджету придбали необхідні засоби захисту. В селах постійно моніториться ситуація з COVID-19. З розрахунку на тримісячний запас придбано індивідуальні засоби, в тому числі для вчителів, персоналу, дистанційні термометри, бактеризаційні лампи для дезинфекції приміщень. При першій необхідності проведуть нові закупівлі. Дай Боже, аби біда оминула.

Додала клопотів і цьогорічна повінь. Як ми писали раніше, стихія підтопила обійстя, зруйнувала дороги, кілька мостів. З державного бюджету на подолання наслідків стихії, відновлення дорожнього покриття і мостових переходів Угринівська сільська рада ОТГ отримала 800 тисяч гривень. Ці кошти повністю освоєно, крім того з власного бюджету виділила ще 300 тисяч.

При цьому посадовці зауважують, що існують певні проблеми, пов'язані з тендерною системою Prozorro. Хоча існує спрощена процедура, підготовка тендерних пропозицій триває мінімум три місяці (коли йдеться про розробку і процедуру проекту, кошторисної документації). А як можна було чекати три місяці, аби відновити зруйнований місток? Таке було в Угринові з вулицею Симоненка, адже частина вулиці опинилася без зв'язку з «цивілізацією» – там у разі чого не могла б проїхати швидка чи пожежна. Існують так звані «допорогові закупівлі», коли сума робіт

чи послуг менше 50 тисяч гривень й не треба проводити тендер через Prozorro.

Виконавці часом воліють швидко братися за роботу, втрачаючи кілька тисяч за виконані роботи, ніж без замовлення чекати три місяці, поки відбудеться тендер на незначні суми. Як правило, договори укладають на такі от «допорогові» суми, але договір – то свого роду декларативний документ, а оплата за ті чи інші послуги, роботи проводиться на підставі підписаних сторонами актів. Скажімо, і наша редакція має договори з деякими бюджетними організаціями на рік, а в рамках такої угоди може подати кілька публікацій, за кожною з яких замовник платить окремо, за фактом наданих послуг. Аналогічно, з виконаннями дрібних ремонтів у сільській місцевості. Але якраз такі випадки намагаються роздути опоненти місцевої влади Угринівської ОТГ нібито страшні «зловживання». От і поширюють в соцмережах свої маніпуляції...

В чому перевага об'єднаної громади? Тому, хто воліє бачити – прикладів немало. За трохи більше як два з половиною роки існування Угринівської ОТГ з державного бюджету, розповідає М. Вівчаренко, на розвиток громади вдалося залучити більше 30 мільйонів гривень. То дев'ять мільйонів на будівництво, благоустрій лікарської амбулаторії та придбання службового автомобіля; більше 10 мільйонів на будівництво каналізації, ще три мільйони – на вуличні каналізації. Загалом на дороги за цей

час з держбюджету надійшло теж близько 10 мільйонів гривень.

Останній транш – це шість мільйонів гривень в рамках державного проекту «Велике будівництво». За ці кошти впродовж найближчих тижнів капітально зроблять фрагмент угринівської вулиці Незалежності, або інакше – дороги Угринів – Клузів від будинку культури до залізничного переїзду. З того приводу вже відбувся тендер. Замовником виступає ДП «Дороги Прикарпаття», виконавцем стала відома фірма «ПБС». При цьому важливо акцентувати: йдеться про фрагмент дороги, де прокладено центральний колектор водовідведення, який буде укладено з 2017 року за кошти з держбюджету (замовник – обласне управління капітального будівництва), вже укладений в Клузові та прокладається далі Угриновом.

«Важливо, що ми зробили проект капітального ремонту дороги, оплатили його експертизу, – наголосує сільський голова Угринівської ОТГ. – Без цього в проект «Велике будівництво» ми б не потрапили...». Колектор прокладено з одного боку дороги, як належить, засипаний піском, гравієм. Ясна річ, потрібен був певний час, аби ґрунт і каміння вляглися. Пріжджати там, зрозуміло, не зручно. І то як лиш не обсмоктували всілякі, як їх там, – «блогери», звинувачуючи місцеву владу в безгосподарності. Десь так само навесні вони зловтішалися з того, що бруківка на одній з вулиць подекуди провалилася, дарма, що виконавець це швидко впорядковував.

■ Закінчення на 2 стор.

У Старому Лисці від повені застерігаються

Робота зі встановлення 147 метрів підпірної стінки із габіонних конструкцій на Бистриці Солотвинській поруч із переходом на с. Старий Лисець йде повним ходом. У понеділок виконання відновлювальних робіт разом із водниками, екологами проінспектував очільник Прикарпаття Віталій Федорів. Як запевнили представники фірми-підрядника, конструкція у разі великої води убереже беріг від руйнування. Будівництво заплановане на два місяці. Його загальна кошторисна вартість у поточних цінах становить близько 4 млн грн і проводиться коштом держбюджету.

Сільський голова А. Луцак представляє проект голові ОДА В. Федоріву

Ведуться роботи

Перші метри берегоукріплення

До уваги отримувачів житлових субсидій та пільг на оплату житлово-комунальних послуг!

З 1 серпня 2020 року в Україні відкрито ринок природного газу для побутових споживачів, що надає можливість громадянам самостійно обирати постачальника газу.

Для розрахунку розміру житлових субсидій та пільг на оплату житлово-комунальних послуг, щомісяця органи соціального захисту населення отримують від виконавців послуг відомості про забезпеченість громадян послугами та про розмір цін і тарифів на житлово-комунальні послуги і платежів за такі послуги, у тому числі постачання та розподіл природного газу.

Зазначені відомості отримуються органами соціального захисту населення на підставі отриманої від пільговиків та отримувачів житлових субсидій інформації про набір отримувачів житлово-комунальних послуг, а також про дані підприємств – надавачів цих послуг (назва, код ЄДРПОУ, номер особового рахунку тощо).

Своєчасне надання громадянами інформації органам соціального захисту населення про зміну виконавців житлово-комунальних послуг забезпечить актуальний та правильний розрахунок розміру житлових субсидій та пільг на оплату житлово-комунальних послуг.

З огляду на зазначене, з метою своєчасного та в повному обсязі надання громадянам передбачених законодавством соціальних гарантій, звертаємося з проханням до пільговиків та отримувачів житлових субсидій в найкоротші терміни повідомляти органи соціального захисту населення про зміну виконавців житлово-комунальних послуг, зокрема постачальника природного газу для побутових потреб.

Управління соціального захисту населення Тисменицької РДА

Чергове Угринівське новосілля. Й багато іншого з життя громади

■ Закінчення. Поч. на 1 стор.

Тим часом, ремонти доріг, облаштування комунікацій, каналізації. Цього року в Угрино-ві виклали бруком вулиці Вишневу та Садову, зараз роблять каналізування вулиці Франка, мають у планах до кінця року виконати ще кілька проектів.

Готові до асфальтування й декілька вулиць у Клузові. Облаштувавши цього року неподалік Бистриці Солотвинської технічну водойму, більшість вибраної гравійної суміші використали на вирівнювання клузівських вулиць, де вже й водовідведення облаштовано. Тепер би асфальт... Але головною проблемою Клузова очільник сільської ради ОТГ називає берегоукріплення – спорудження дамби лівим берегом Бистриці Солотвинської, аж до злиття Бистриці, бо стихія загрожує сільським оселям, їх мешканцям. Є проект першого етапу будівництва дамби, сільська рада ОТГ подала у всі державні фонди, структури клопотання про виділення коштів на будівництво (точніше, реконструкцію «споруди лівобережної дамби» як пише в документації). Проект оцінений у 56

мільйонів гривень. Тим часом, на замовлення Угринівської ОТГ уже розробляють проект будівництва другої черги дамби – «Нове будівництво дамби». Інженерно-геодезичні вивчення за кошти громади вже проведені.

За ці два з половиною роки, як випливає з довідки фінансистів, на потреби села Клузів було скеровано більше семи мільйонів гривень. Зокрема, в 2018 році майже пів мільйона, половину з яких – на ремонт вуличного освітлення, 100 тисяч – за вивіз сміття (вивіз безкоштовний для жителів сіл ОТГ). У 2019 році на об'єкти і потреби села використано 3,8 мільйона (основні видатки пов'язані з ремонтами, будівництвом), а з початку цього року – три мільйони. Суттєві суми спрямовані й на соціальні потреби (допомогу, утримання футбольної команди, комунальні витрати). Фактично, село повністю освітлено, зроблено основу для асфальтування. Допомога об'єднана громада і на торішні роботи коло церкви.

Налагоджується співпраця Угринівської громади з Івано-Франківською міською. В рамках укладеного в червні меморандуму

про співпрацю, сільська адміністрація саме готує документи для забезпечення безкоштовного проїзду сільських пенсіонерів у міському комунальному транспорті. Водночас Угринівська сільська рада ОТГ взялася за розробку проекту берегоукріплюючих робіт потічка Безіменний, розлив якого в червні підтопив частину Клузова і залив добрий кавал Пасічної. 18 вересня лист з цього приводу Угринівська сільська рада ОТГ направила народному депутату Ігореві Фрісу, додавши при цьому перелік основних проектів об'єднаної громади, посприяти з державним фінансуванням яких, вважають в Угрино-ві та Клузові, депутату Фрісові під силу.

Принагідно сільська рада ОТГ інформувала І. Фріса про відомості згаданого вище дослідження експертів програми «U-LEAD з Україною», зазначивши:

«У... групі з чисельністю населення до 5 тис. по Україні створено найбільше ОТГ – 308. А найуспішнішою з наших ОТГ тут є Угринівська, яка посіла 22 сходинку рейтингу, піднявшись протягом року на 15 пунктів догори.

Ми тут живемо і бачимо не цифри, а реалії та проблеми, багато з яких від керівництва Угринівської ОТГ об'єктивно не залежать...»

Тай таке...

Володимир ЗАНИК

Нова тролейбусна лінія за кредитні кошти

Івано-Франківськ підписав контракт на будівництво тролейбусної лінії та тягової підстанції в районі АС №3 (мікрорайон «БАМу», кільце в кінці вул. Мазепи). Будівництво вартістю понад 3 млн євро реалізують у межах проекту «Оновлення тролейбусного парку міста Івано-Франківська» за кредитні кошти ЄБРР. Це буде перша тягова підстанція, яку збудують у місті за останні 25 років.

Переможцем міжнародного тендеру на будівництво лінії стало ТзОВ «Плутон» із Запоріжжя. «Ця тролейбусна лінія з'єднає вулиці Галицьку та Мазепи (АС №3) і проляже через бульвари. Її протяжність складатиме 7 кілометрів та передбачає 250 опор. А також буде збудована нова тягова підстанція потужністю 3250 кВА. Якщо говорити про терміни, то на реалізацію проекту виділено два роки», – повідомив міський голова Руслан Марцінків.

Директор КП «Електроавтотранс» Віталій Голуток зауважив, що проект «Оновлення тролейбусного парку міста Івано-Франківська» складається з двох етапів. Перший – закупівля тролейбусів. Підприємство впродовж останніх років поповнилося 29 тролейбусами. І другий етап – будівництво нових тролейбусних ліній та тягових підстанцій. «Якщо поглянути на останні здобутки, то більший акцент був зміщений на розвиток автобусної мережі. Це пов'язано з тим, що ресурс, який був наявний у місті для розширення тролейбусного сполучення, вже вичерпав себе. Тобто для розвитку саме електротранспорту потрібно будувати нові лінії. Ми побудували вже дві, але й цього недостатньо. Саме тому взялися до реалізації ось такого великого проекту», – пояснив Голуток.

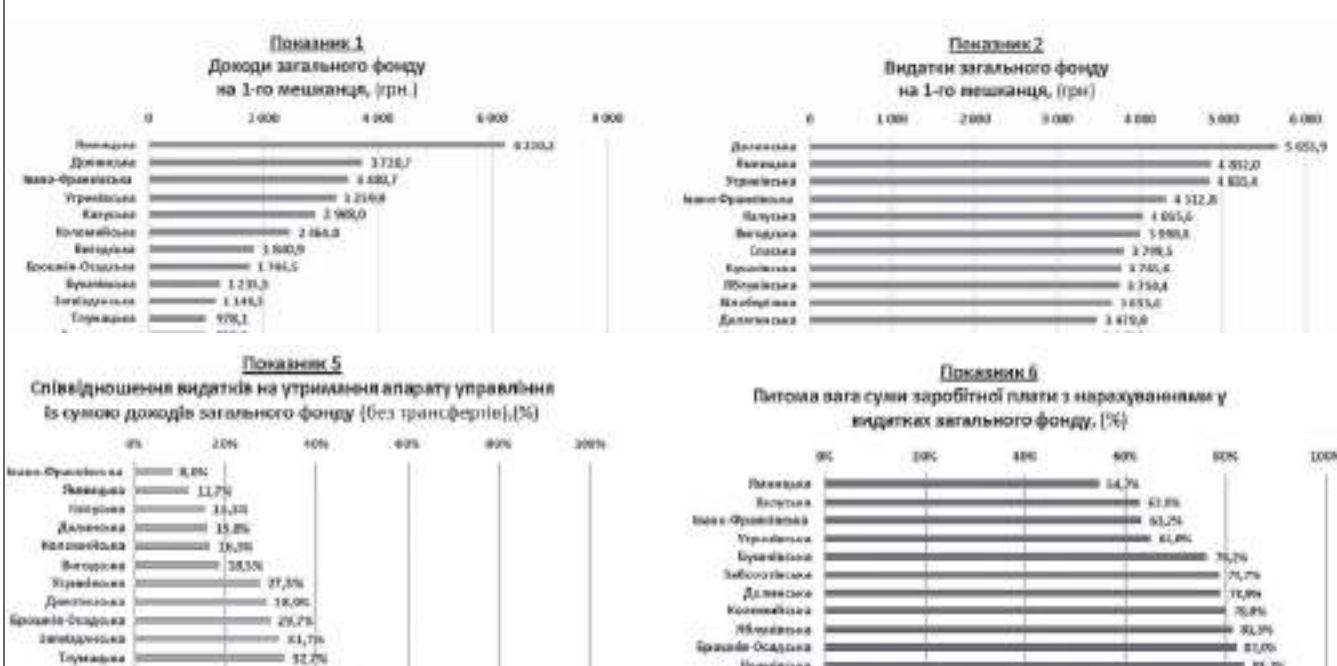
Директор ТзОВ «Плутон» Євген Овсянікер наголосив, що його фірма вже має чималий досвід з виконання подібних робіт. «Усе наше обладнання тестується та сертифіковане у Німеччині», – розповів підприємець.

Оскільки проект реалізується за кошти ЄБРР, то за його втіленням пильно стежать консультанти. Процедура ЄБРР доволі складна з точки зору вимог як до міста, до комунального підприємства, так і до підрядника. З моменту початку активної роботи до сьогоднішнього підписання пройшло 9 місяців.

Отож, новопідписаний контракт дав зелене світло новій тролейбусній мережі до АС №3.

За матеріалами сайту martsinkiv.if.ua

Окремі показники виконання місцевих бюджетів 33 ОТГ Івано-Франківської області за I півріччя 2020 року

НАСТРОЇ

Осінь не принесла оптимізму. Надія на вибори

Більшість українців продовжують негативно розцінювати ситуацію в країні. За результатами опитування Соціологічної групи «Рейтинг», проведеного 3-6 вересня, 68% вважають, що справи в Україні йдуть у неправильному напрямку і лише 18% – що у правильному.

63% опитаних переконані, що економічне становище України за останні пів року скоріше погіршилося, 7% побачили покращення, 26% не відчували жодних змін. Про погіршення економічної ситуації у власній родині говорили 49% респондентів, 6% відмітили, що їхня фінансова ситуація зазнала покращення, а 44% сказали, що нічого не змінилося. Оцінюючи найближче майбутнє, 32% не очікують жодних змін в економічному становищі країни у наступні пів року, 43% очікують погіршення, а 15% – покращення.

Практично такі ж цифри і настрої були зафіксовані соціологами в середині літа. Тобто, оптимізму в народі не додалося. Основною причиною, через яку восени може статися економічна криза, 57% опитаних вважають некомпетентність влади. 26% припускають настання кризи через загострення епідемії коронавірусу, а 8% – через продовження війни на Донбасі.

При цьому, 35% опитаних задоволені діяльністю президента Володимира Зеленського, хоча 57% незадоволені. Діяльністю спікера Дмитра Разумкова задоволені 23%, незадоволені – 55%, не змогли оцінити – 23%. Роботою прем'єр-міністра Дениса Шмигала задоволені лише 14%, незадоволені – 59%, не змогли оцінити – 27%. Серед органів центральної влади опитані найбільше незадоволені роботою уряду (73%) та Верховної Ради (76%).

Але цікаво, що респонденти мають протилежні почуття, коли оцінюють ситуацію у своїх містах і в країні загалом. Так, в опитуванні, проведеному «Рейтингом» з 12 по 15 вересня, 56% зазначили, що вони відчують надію, коли думають про місцеву ситуацію, хоча 41% в той же час відчують розчарування. Натомість, коли йдеться про ситуацію в державі, то 61% відчують розчарування, і лише 35% – надію. Відносно більше тих, хто відчуває надію в обох випадках, серед молодших респондентів та мешканців обласних центрів.

Результати другої хвилі опитування (19-22 вересня) показали, що респонденти надалі мають протилежні почуття, коли оцінюють ситуацію у своїх містах та в країні загалом. Так, 58% опитаних зазначили, що вони відчують надію, коли думають про місцеву ситуацію, 38% в той же час відчують розчарування. Натомість, коли йдеться про ситуацію в державі, то все навпаки: 59% відчують розчарування і 37% – надію.

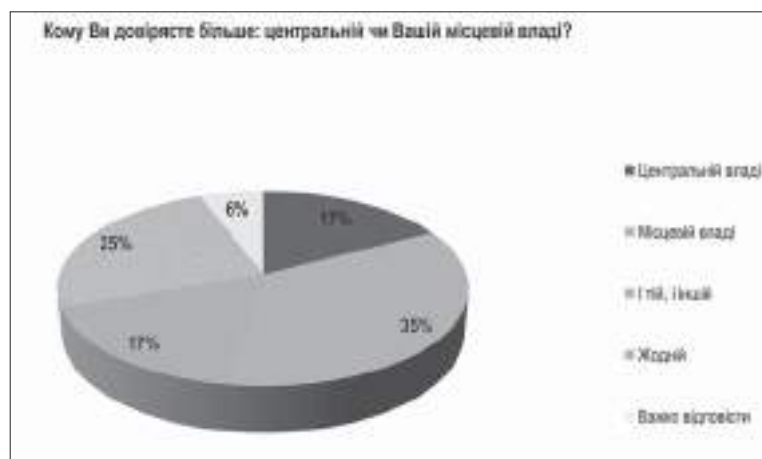
Поступово зростають позитивні очікування від місцевих виборів. Третина опитаних (минулого разу було чверть) мають надію на позитивні зрушення у їхніх містах та селах після 25 жовтня. Половина вважають, що нічого не зміниться, лише 7% очікують погіршення.

55% респондентів зазначили, що обов'язково візьмуть участь у місцевих виборах. Вагаються (50/50) – 21% респондентів, можливо візьмуть участь – ще 8% респондентів. Про малоймовірність участі у виборах зазначили 15% респондентів. Відносно

у виборах. 23% вагаються (50/50), 10% заявляють про свою можливу участь, 21% – про малоймовірну. Моделювання такої ситуації дається ознаки на готовності взяти участь у виборах у всіх вікових категоріях.

За результатами агрегованого рейтингу партій на місцевих виборах умовний 5-відсотковий бар'єр долають п'ять партій: «Слуга народу» – 15,6% тих, хто визначився і має намір прийти на вибори, «Опозиційна платформа – За життя» – 11,5%, «Європейська солідарність» – 11,0%, «Батьківщина» – 8,0% та «За майбутнє» – 5,9%.

Протягом останнього тижня перші чотири партії з цієї п'ятірки (парламентські партії) сукупно втратили майже 1,5%. Якщо у виборах до Вер-

вищу готовність проголосувати проявляють найстарші категорії населення (близько 70%). Серед молоді (18-29 років) лише третина говорять, що прийдуть на дільниці. У всіх вікових групах, окрім найстаршої, спостерігається поступове зменшення інтересу до участі в голосуванні.

До речі, як показала перша хвиля опитування, лише 35% опитаних знають точну дату місцевих виборів, 43% взагалі не знають, коли відбудуться вибори, а 19% знають, що «десь у жовтні». Про дату місцевих виборів знають переважно лише старші респонденти. 69% опитаних невідомо, за якою системою відбудуться місцеві вибори. Тільки 13% впевнено відповіли, що знають, як відбуватиметься голосування, 18% зазначили, що знають про це частково. Відносно вищий рівень обізнаності про систему виборів демонструють знову ж таки старші опитані. Натомість серед наймолодшої вікової групи (18-29 років) майже 80% взагалі нічого не знають про систему виборів.

Можливе загострення ситуації з коронавірусом має негативний вплив на активність виборців. За таких умов лише 45% заявляють про свою готовність взяти участь

в виборах сумарний рейтинг п'яти партій, що представлені в парламенті, становить 72%, то на місцевих виборах їх агрегований показник – близько 50%. Помітних електоральних втрат на місцевому рівні зазнають «Слуга народу» (26% «парламентського» рейтингу проти 16% «місцевого»), «ОПЗЖ» (17% проти 12%), «ЄС» (16% проти 11%), «Голос» та «Сила і честь» (4% проти 2%). Натомість спостерігається приріст у таких партій як «За майбутнє», «УДАР», «Пропозиція».

Радикальну партію Олега Ляшка підтримують 4,4%. За «УДАР» готові віддати свої голоси 3,4%, ВО «Свобода» – 3,3%, партію Шарія – 3,0%, «Голос» – 2,7%, «Наш край» та «Перемогу Пальчевського» – по 2,4%, «Пропозицію» – 2,1%, «Силу і честь» – 1,5%, «Самопоміч» – 1,2%. Сумарний рейтинг інших партій, які беруть участь у місцевих виборах та були включені у список для дослідження – 21,8%.

Трохи більше половини (52%) опитаних очікують незначних фальсифікацій на місцевих виборах, 22% вважають, що фальсифікації будуть значними, а 20% взагалі їх не очікують. У порівнянні з президентськими виборами 2019 року очікування фальсифікацій на виборах значно знизилася.

Порівнюючи рівень довіри, 35% респондентів зазначили, що більше довіряють місцевій владі, 17% – більше центральній, ще 17% довіряють представникам влади на обох рівнях. Чверть опитаних не довіряють жодній владі. 55% вважають місцеву владу ближчою до людей, ніж центральну, 9% кажуть навпаки. Відносно більше тих, хто вважає місцеву владу ближчою до людей серед мешканців сіл.

Також значна частина опитаних не проти брати участь у політичному і громадському житті свого регіону (45%), але не як депутати місцевих рад, а через вибори, делегуючи повноваження іншим. Лише 13% опитаних хотіли б бути депутатами місцевої ради, 9% – депутатами парламенту, 7% – головою міста чи села, 5% – президентом країни. При цьому, громадяни хочуть обирати не тільки депутатів чи міських голів, а й голову

В оцінці професійності 31% опитаних надають перевагу місцевій владі, 22% – центральній, 18% вважають професійними обидва рівні влади, 19% – жодну з них. Професійною місцевою владою частіше вважають в обласних центрах. Стосовно ж чесності, то відносно більше опитаних (33%) не надають переваги жодному з рівнів влади. 27% вважають більш чесною місцевою владою, 13% – центральну, а 15% гадають, що вони обидві однаково чесні.

39% вважають, що, у зв'язку з децентралізацією влади, ситуація у їхній місцевості покращилася, 36% – що вона не змінилася, 16% побачили погіршення. Половина опитаних не бачить загрози розколу країни внаслідок процесу децентралізації влади, водночас, третина – протилежної думки. Останніх відносно більше серед старших респондентів та мешканців сіл.

Опитані вважають, що контроль за діяльністю новообраної місцевої влади повинен здійснюватися самими громадянами (50%). Іншим інституціям (громадські організації, центральна та місцева влада, правоохоронні органи) опитані довіряють у питанні контролю менше – від 5% до 14%.

області (за обрання 83%), місцевих суддів (71%) та прокурорів (68%). 57% підтримують ідею створення муніципальної поліції, підпорядкованої місцевій владі (30% – проти).

У ході опитування «Рейтингом» мешканців Івано-Франківщини 10-14 вересня, 61% респондентів відповіли, що обов'язково візьмуть участь у місцевих виборах, ще близько чверті сказали, що вагаються, а 14% – що їхнє голосування є малоймовірним. Мобілізація прикарпатських виборців вища серед старшого населення, жінок і мешканців Івано-Франківська.

Лідерами у рейтингу партій до облради є «Свобода» та «За майбутнє», що досить неочікувано як для нової партії. Їх готові підтримати 22% і 19,2% відповідно (серед тих, хто буде голосувати та визначився з вибором). 14,7% мають намір проголосувати за «Батьківщину», 12,3% – за «Слугу народу», 11,6% – за «Європейську солідарність». Близько до прохідного бар'єру – Радикальна партія з рейтингом 4,4%. Рейтинги інших політичних сил – нижче 4%. Ще не визначилися з вибором близько чверті опитаних мешканців Прикарпаття.

Станіслав КРУК

Повідомлення про оприлюднення заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проекту детального плану території для будівництва індивідуального житлового будинку з приміщеннями громадського призначення на вул. Гетьмана П. Дорошенка, 17 у м. Івано-Франківську

З метою громадського обговорення на сайті Управління архітектури, дизайну та містобудівної діяльності Івано-Франківської міської ради оприлюднено заяву про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проекту детального плану території для будівництва індивідуального житлового будинку з приміщеннями громадського призначення на вул. Гетьмана П. Дорошенка, 17 у м. Івано-Франківську (далі – Заява). Заяву оприлюднено на офіційному веб-сайті Управління архітектури,

дизайну та містобудівної діяльності Івано-Франківської міської ради <https://dma.if.ua/>

Заяваження і пропозиції до Заяви подаються до Управління архітектури, дизайну та містобудівної діяльності Івано-Франківської міської ради, адреса: 76018, м. Івано-Франківськ, вул. Незалежності, 9, тел.: (03422) 2-39-28, (0342) 50-26-80, e-mail: dma.if.mvk@gmail.com.

Строк подання зауважень і пропозицій становить 15 днів з дати даної публікації, тобто до 12.10.2020 р.

Втрачені:

– Свідоцтво серія САС № 232358 про право власності на нерухоме майно (домоволодіння) за адресою: Тисменицький район, с. Козина, вул. Надністрянська, 8, видане 29.08.2008 р. на ім'я Шурик Василь Іванович;

– Державні акти про право власності на земельні ділянки, видані на ім'я Шурик Василь Іванович

➢ серія ЯИ № 874540, площею 0,1192 га в с. Козина, вул. Надвірянська, 7;

➢ серія ЯИ № 874539, № 874438 площею 0,2046 га, 0,2102 га в урочищі «Шинкарське» в с. Козина;

➢ серія ЯИ № 874537 площею 0,1025 в урочищі «Перелісок» в с. Козина

вважати недійсними.

Турнір Михайла Кокорудза зібрав дорослих і дітей

Цієї неділі, 20 вересня, у с. Побережжі відбувся довгоочікуваний щорічний футбольний турнір ім. Михайла Кокорудза. Ці змагання в селі проводять ось уже 11 років поспіль, зазвичай – навесні. Але особливі епідемічні умови перешкодили організації – тож довелося захід перенести, але все ж зберегти традицію. Адже футбол у Побережжі дуже шанують. І приклад у занятті спортом показує успішна команда місцевого футбольного клубу «Дністер».

Змаганнями побережжівці вшановують пам'ять свого односельця Михайла Кокорудза, який прожив коротке життя, але був щиро відданий футболу. 25 січня 2008 року 27-річний гравець Івано-Франківського «Тепловика» помер під час тренувань.

Цього року турнір зібрав чотири дорослі і дві юніорські команди. Учасники місцевого «Дністра» пропагують спорт серед односельців, сусідів, товаришів, і в такий спосіб сформувалися команди вулиць: «Гостинець», «Рутка» й «Ветерани». А ще на запрошення одного з футболістів до Побережжя приїхали шанувальники копаного м'яча з Івано-Франківська, об'єднавшись у команду гостей. Уперше за історію турніру до нього приєдналися й діти. Тренує юніорів Володимир Коренів – учасник ФК «Дністер».

Ініціатором змагання традиційно є палкий прихильник футболу, гра-

вець «Дністра» і голова громадської організації «Відродження с. Побережжя» Роман Левицький. А його завжди підтримує голова села Леся Іванків та місцеві підприємці. До

футбольних змагань вони придбали кубки й грамоти, а наймолодших

у винагороду за активність чекали солодоці.

Отож результати турніру ім. М. Кокорудза в Побережжі були наступними: 1 місце – команда «Гостинець»; 2 місце – команда гостей; 3 місце – «Рутка»; 4 місце

– «Ветерани». Кращим нападником визнаний гравець від гостей Олег Пицик, а захисником – організатор й учасник заходу Роман Левицький. Юніори теж отримали кубки і грамоти.

Вероніка ЗАНИК

■ СУМНА СТАТИСТИКА

Коронавірус на Тисмениччині: тисячний рубіж перейдено

В останні два тижні кількість щодоби фіксованих нових випадків зараження коронавірусом COVID-19 в Україні б'є рекорди: 17 вересня їх було 3 584, 22-го – 3 497, 24-го – 3 372. Кількість активних хворих у країні, станом на вчора, становила 100 891, а загалом було зареєстровано 188 106 лабораторно підтверджених випадків COVID-19. 3 757 пацієнтів померли, 83 458 – одужали.

Тим часом на Івано-Франківщині, як інформує Департамент охорони здоров'я облдержадміністрації, станом на 24 вересня було зареєстровано 12 952 випадків COVID-19, а за останню добу зафіксовано 141 випадок захворювання. Всього за час пандемії в області одужало 5867 пацієнтів, померло 291.

У закладах першої хвилі для госпіталізації пацієнтів з коронавірусною хворобою COVID-19 в області розгорнуто 1851 ліжко. На стаціонарному лікуванні перебувають 427 пацієнтів із підтвердженим випад-

ком COVID-19 та 298 з підозрою на коронавірусну хворобу. Відсоток зайнятості ліжок складає 39,2.

А ось Тисмениччина цього тижня перейшла своєрідний рубікон. За даними Богородчанської міжрайонної філії ДУ «Івано-Франківський ОЛЦ МОЗУ» станом на 23 вересня у Тисменицькому районі виявлено 1024 (на 10 вересня було 849) лабораторно підтверджених випадки COVID-19.

Статистика по кожному населеному пункту така: Тисмениця – 119 (з них 1 летальний), Липівка – 15, Чукалівка – 27 (1 летальний), Стри-

ганці – 5, Лисець – 69, Братківці – 14 (2 летальні), Вільшаниця – 12, Пшеничники – 18, Погоня – 9, Чорнолізці – 22 (2 летальні), Старий Лисець – 66 (2 летальні), Радча – 35, Клубівці – 15, Слобідка – 22, Посіч – 1, Одаї – 10, Драгомирчани – 17, Старі Кривотули – 19, Нові Кривотули – 7 (3 летальні), Хом'яківка – 12, Марківці – 7, Милування – 6, Стебник – 19, Березівка – 15, Побережжя – 22, Нова Гута – 3, Довге – 4, Рибне – 5, Козино – 2, Майдан – 2, Рошнів – 11, Красилівка – 1, Єзупіль (Єзупільська ОТГ) – 28 (1 летальний), Ганнусівка (Єзупільська ОТГ) – 19, Чернівці (Івано-Франківська ОТГ) – 47, Узин (Івано-Франківська ОТГ) – 2, Підпечери (Івано-Франківська ОТГ) – 9, Підлужжя (Івано-Франківська ОТГ) – 11, Колодіївка (Івано-Франківська ОТГ) – 2, Ямниця (Ямницька ОТГ) – 62, Сілець (Ямницька ОТГ) – 14 (1 летальний), Тязів (Ямницька ОТГ) – 15, Павлівка (Ямницька ОТГ) – 35, Клузів (Угринівська ОТГ) – 20 (1 летальний), Угринів (Угринівська ОТГ) – 67, Загвіздя (Загвіздянська ОТГ) – 50 (1 летальний), Підлісся (Загвіздянська ОТГ) – 31.

Вічна пам'ять

Педагогічний, технічний, учнівський колективи Пшеничківського НВК, громада сіл Пшеничник та Погоні висловлюють глибокий сум з приводу непоправної втрати – смерті колишньої директорки Пшеничківської школи

Лідії Семенівни Слободянюк.

Пішла з життя добра, щира, вимоглива до себе та інших людина, чий внесок у розвиток села та освіти Пшеничківської громади важко переоцінити. Свідченням цього є її багаторічна, гідна і високопрофесійна праця в галузі освіти району (45 років педагогічного стажу), саме завдяки її зусиллям була збудована і здана в експлуатацію в 1972 році наша школа. Господь дарував Лідії Семенівні довгий вік – 93 роки, ясный розум, а зведення й становлення Пшеничківської школи, свого роду опіка школою, вболівання за успіхи й гаразди колективу постійно були в її полі зору.

Ми усі щиро співчуваємо рідним та близьким Лідії Семенівни. Нехай добрий, світлий спомин про Л.С. Слободянюк назавжди залишиться у серцях рідних, колег, учнів...

Ми не в змозі змінити обставини, лише просимо Всевишнього душу покійної прийняти в Царство Небесне. Хай земля їй буде пухом! Вічна і світла пам'ять!

Педагогічний і учнівський колективи, усі працівники Пшеничківського НВК та батьки учнів висловлюють щирі співчуття вчителю української мови та літератури Марії Володимирівні Ферштей з приводу непоправної втрати – смерті матері

Розалії Семчук.

Нехай наші співчуття полегшать біль втрати дорогої Вам людини.

Старостинський округ села Клузів Угринівської об'єднаної територіальної громади, депутатський корпус, учасники народного колективу «Клузівчанка» глибоко сумують з приводу передчасної смерті односельчанки

Марії Михайлівни Боднар

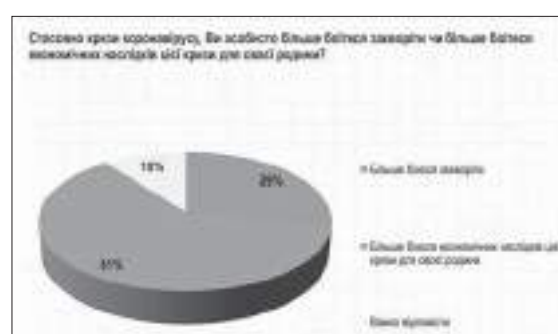
і висловлюють щирі співчуття дочці Світлані та родині покійної. Хай спочиває у Бозі світлої пам'яті Марія, вічна їй пам'ять.

Коронавірус і очікування кризи

Близько четвертини українців (26%) побоюються, що цієї осені в країні може настати економічна криза через загострення епідемії коронавірусу. Про це свідчать результати опитування, проведеного СГ «Рейтинг» на початку вересня.

45% опитаних переконані, що заходи, запроваджені владою щодо боротьби з COVID-19, є оптимальними, 23% вважають їх надто м'якими, а 18% – навпаки надто жорсткими. Характерно, що від квітня зростає кількість тих, хто вважає, що заходи боротьби з епідемією є надто м'якими, але водночас, зростає і кількість тих, хто вважає ці заходи надто жорсткими.

61% респондентів, оцінюючи ризики від епідемії, говорять, що більше бояться економічних наслідків цієї кризи, ніж самого захворювання.

З іншого боку, 29% навпаки більше остерігаються хвороби.

Наш кор.

Прикарпатські енергетики попереджають: спалювання сухою каруються штрафами!

Попри постійні заборони та застереження рятувальників ДСНС, енергетиків, екологів, поліції, мешканці міст, сіл і містечок цілої області масово позбуваються сухої трави, листя та сміття на полях і приватних ділянках архаїчним методом – спаленням. Особливо гострою ця проблема стає восени, під час сезонних польових робіт. Вогонь бездумно залишають без нагляду, створюючи загрозу для людей, тварин, сусідніх будівель та ліній електропередач. Пориви вітру, характерні для нашого регіону, підхоплюють вогонь і розповсюджують його на кілометри, роблячи вогонь неконтрольованим та перешкоджаючи його гасінню. Оскільки такі господарі не зважають на будь-які попередження та аргументи – паліїв штрафуватимуть.

За минулий тиждень на Прикарпатті зареєстровано близько 30 пожеж в природних екосистемах. Лише за одну добу минулими вихідними рятувальники ДСНС погасили 11 підпалів сухою. Такі вогневі випадки трапляються як на відкритій території, так і на приватних господарських ділянках. Причиною їх виникнення найчастіше є недбале поводження людей з вогнем, або ж недолуге хазайнування на обійстях, яке може закінчитись великими неприємностями, а часом і трагедіями.

Підпалювати сухостій неподалік ліній електропередач – особливо небезпечно. Адже неконтрольований вогонь створює реальну загрозу обривів проводів, пошкодження електрообладнання. Такі пошкодження несуть за собою ряд небезпечних наслідків: від довготривалих вимкнень до тяжких травм людей і тварин, а інколи – смерті.

Звісно, щоб захистити електромережі від пожеж, АТ «Прикарпаттяобленерго» регулярно та ретельно перевіряє стан пожежної безпеки на об'єктах, справність засобів пожежогащення, проводить позапланові інструктажі персоналу, який обслуговує електроустановки, технологічне та інженерне обладнання тощо. «Ми вживаємо необхідні заходи для захисту своїх мереж, а головне – захисту людей. Проте, було б значно краще, якби траву взагалі не підпалювали. Попри поширене міркування, що спалення трави сприяє кращому росту зелені та кращому урожаю, екологи вважають підпали сухою злочином, – розповідають в АТ «Прикарпаттяобленерго». – Вогонь завдає шкоди здоров'ю людей, пошкоджує електрообладнання, призводить до травм та смертей людей і тварин, повністю знищує екосистему та руйнує родючі ша-

ри ґрунту. Тож запалюючи сірник, варто подумати, скільки шкоди ви завдаєте своїми діями.

Саме через серйозні наслідки підпалів сухою, законодавчо посилені штрафи за паління трави. Уже зараз вивезти сміття обійдеться господарю дешевше, ніж заплатити штраф, адже мінімальний штраф за спалювання сухою – 3 400 грн. За нанесення особливо великих збитків передбачена кримінальна відповідальність. А якщо вогонь пошкодить лінії електропередач чи підстанції – відшкодувати доведеться ще й їхню вартість.

Рятувальники ДСНС в Івано-Франківській області попереджають про високий рівень пожежної небезпеки в області та місті, адже на найближчий період синоптики прогнозують суху погоду зі шквалістими поривами вітру. Кинутий в суху траву за таких погодних умов запалений сірник призведе до великої шкоди.

При виявленні неконтрольованих підпалів трави слід викликати бригаду рятувальників ДСНС за номером «101», а також повідомити про загрозу виникнення пожежі в охоронних зонах ліній електропередач на цілодобову телефонну лінію компанії за номером **0 800 50 40 20** (безкоштовно зі стаціонарних телефонів на території України). Якщо особа палія відома – слід повідомити про неї в поліцію за номером «102». Інколи лише суми штрафів змушують людей замислитись, чи дійсно варто підпалювати сухостій.

Прес-центр
АТ «Прикарпаттяобленерго»

В обленерго розробили графіки можливих обмежень електроспоживання

Електромережі Івано-Франківщини є частиною Об'єднаної енергосистеми України. Щоб запобігти порушенням режиму роботи енергосистеми або її окремих частин внаслідок дефіциту потужності та електроенергії, зниження частоти, порушення режиму допустимих перетоків і перевантаження мережних елементів, порушення допустимих режимів роботи гідроелектростанцій України, зниження напруги в контрольних точках енергосистеми до аварійного рівня. АТ «Прикарпаттяобленерго» щорічно розробляє графіки та протиаварійні системи обмеження електроспоживання споживачами. Ці графіки діятимуть з 1 жовтня 2020 року до 1 жовтня 2021 року.

До графіків та протиаварійних систем обмеження електроспоживання відносяться:

- графіки обмеження споживання електричної енергії (ГОЕ);
- графіки обмеження споживання електричної потужності (ГОП);
- графіки аварійного відключення споживачів електричної енергії (ГАВ);
- спеціальні графіки аварійних відключень (СГАВ);
- автоматичне частотне розвантаження (АЧР);
- спеціальна автоматика відключення навантаження (САВН);
- графік погодинного відключення (ГПВ).

Важливо розуміти, графіки розробляються «про всяк випадок». Їх розробляють як запобіжний захід у разі порушення роботи Об'єднаної енергосистеми. ГОЕ застосовуються лише у разі виникнення дефіциту палива, ГОП застосовуються у разі виникнення загрози порушення балансу між виробництвом і споживанням електричної потужності та її дефіциту в ОЕС України або в її окремих частинах. ГАВ, як правило, застосовуються у разі несподіваного виникнення аварійного дефіциту потужності в енергосистемі та зниження частоти електричного струму нижче рівня 49,6 Гц. СГАВ застосовуються за умов недостатньої ефективності введених ГАВ у разі необхідності запобігання системним аваріям, пов'язаним із загрозою відокремлення ОЕС України від енергооб'єднання країн СНД та Балтії та подальшого зниження частоти електричного струму нижче рівня 49,4 Гц, загрози розділення ОЕС України по одному із внутрішніх перерізів електромережі. АЧР розробляють та застосовують для запобігання небезпечному зниженню частоти у разі виникнення дефіциту активної потужності в ОЕС України або в окремій частині шляхом вимкнення частини навантаження споживачів. ГПВ застосовуються з метою запобігання порушення режиму роботи ОЕС України внаслідок дефіциту електричної потужності в період дії тимчасових надзвичайних заходів на ринку електричної енергії.

Графіки та обсяги можливого обмеження електроспоживання, роз-

міщені на сайті АТ «Прикарпаттяобленерго» в розділі «Споживачам». Рішення про їх запровадження приймає НЕК «Укренерго», за погодження з профільним міністерством, та доводить до обов'язкового виконання до енергокомпаній. У разі застосування графіків, споживачів повідомлять завчасно.

Востаннє такі графіки застосовувались у 2014 році через дефіцит потужності енергоносіїв. Щоб запобігти їх застосуванню, АТ «Прикарпаттяобленерго» просить керівників підприємств, установ та організацій:

1. Забезпечити безумовне виконання доведених договірних величин споживання електричної енергії та граничних величин споживання електричної потужності. Для цього наказом по підприємству зобов'язати керівників підрозділів слідкувати за відключенням обладнання в години максимуму енергосистеми (копію наказу вручити черговому персоналу енергетичної служби).

2. Не допускати самовільного та прихованого підключення енергоустановок до мереж енергосистеми, безоблікового користування електроенергією, порушення стану розрахункового обліку електроенергії.

3. Своєчасно оплачувати кошти за спожиту електричну енергію і не допускати заборгованості (споживачі-боржники будуть відключатись від джерел живлення). В разі попередження про введення обмеження або відключення споживач зобов'язаний вжити комплекс заходів, спрямованих на запобігання травматизму, загибелі тварин, пошкодженню обладнання, негативним екологічним та іншим наслідкам.

4. Розробити графіки обмеження по підприємству з переліком обладнання, що вимикається на вказану величину.

5. Неухильно виконувати завдання диспетчерів АТ «Прикарпаттяобленерго» та філій АТ щодо введення графіків та протиаварійних систем обмеження електроспоживання.

6. Опрацювати питання необхідної мінімальної величини потужності для запобігання аварій на підприємстві у випадку аварійної ситуації в роботі енергосистеми.

Пробація – це можливості для змін

Свого часу ми вже трохи писали про нову для України систему, що має назву «пробація» і вклучає в це поняття комплекс наглядних та соціально-виховних заходів стосовно людей, які мають, скажемо так, проблеми із законом. 27 серпня минуло п'ять років, як набув чинності Закон України «Про пробацію». Відповідна служба, пройшовши кілька етапів становлення та реорганізації, з початку 2018 року працює як Державна установа «Центр пробації», підпорядкована Мінюсту, має свої філії в кожній області, а ті, в свою чергу – районні сектори. Є такий і в Тисменицькому районі.

Пробація – це, будемо казати, система, з якою краще не мати справи, бо вона стосується досудового розгляду, відбування покарання та адаптації особи. Але немає такого середовища, де немає правопорушень. За офіційною статистикою, на початок поточного року в Україні, крім засуджених до позбавлення волі, було трохи більше 50 тисяч звільнених від відбування покарання з випробуванням, приблизно по три тисячі осіб, позбавлених права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю; засуджених до громадських робіт; майже чотири тисячі оштрафованих. Зокрема, й з такими людьми працюють фахівці структур пробації, контактуючи при цьому з місцевою владою, поліцією, адміністрацією підприємств тощо. Варто ще взяти до уваги: робота цієї служби є ознакою гуманного поводження держави, на відміну від авторитарного чи тоталітарного режимів... Ось у формі тез – ключові моменти.

ПРОБАЦІЯ – ЦЕ:

- 1) забезпечення безпеки суспільства (громади) шляхом запобігання вчиненню правопорушень;
- 2) надання суду інформації, що характеризує обвинувачену особу, для прийняття справедливого рішення (складення досудової доповіді);
- 3) організація виконання покарань, не пов'язаних з позбавленням волі;

- 4) пробаційний нагляд: контроль за особою, яка вчинила правопорушення, а також допомога, спрямована на підтримку такої особи в суспільстві (консультації, мотивування до змін, сприяння у вирішенні проблемних питань);
- 5) допомога особі, яка готується до звільнення з місць позбавлення волі, в адаптації до життя в суспільстві

ДО КОГО ЗАСТОСОВУЄТЬСЯ ПРОБАЦІЯ?

- 1) особа, щодо якої складається досудова доповідь, яка перебуває у кримінальному процесі;
- 2) особа, засуджена до кримінального покарання, що не пов'язане з позбавленням волі, як от: заборона обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, громадські та виправні роботи;
- 3) особа, якій покарання у виді позбавлення волі замінено на покарання у виді громадських або виправних робіт;
- 4) особа, звільнена з випробувальним терміном від відбування покарання у виді позбавлення (обмеження) волі;
- 5) звільнена від відбування покарання вагітна жінка та жінка, яка має дитину віком до трьох років;
- 6) особа, яка готується до звільнення з місць позбавлення волі

ПЕРЕВАГИ ПРОБАЦІЇ:

Для ОСОБИ, яка вчинила правопорушення:

- 1) можливість змінитись без перебування у місцях позбавлення волі (ізоляції від суспільства), підтримка на шляху до змін;
- 2) збереження сімейних стосунків та зв'язків у громаді;
- 3) збереження роботи та житла;
- 4) позитивний соціальний ефект: особа не втрачає соціальні зв'язки та шанс створити сім'ю.

Для СУСПІЛЬСТВА (ГРОМАДИ):

- 1) убезпечення громади від вчинення повторних злочинів;
- 2) справедливе здійснення правосуддя: баланс між карою за вчинене правопорушення, відшкодуванням завданої шкоди та інтересами членів суспільства.

Для ДЕРЖАВИ:

- 1) зниження злочинності;
- 2) зменшення кількості ув'язнених в місцях позбавлення волі;
- 3) позитивний економічний ефект: утримання правопорушника у місцях позбавлення волі набагато дорожче для держави, ніж перебування на пробації; а також, залишаючись у суспільстві, особа не втрачає роботу та сплачує внески у держбюджет;
- 4) дотримання міжнародних стандартів.

Тисменицький районний сектор філії Державної установи «Центр пробації» в Івано-Франківській області

Довідка. Графіки та системи протиаварійних систем обмеження електроспоживання розроблені та погоджені АТ «Прикарпаттяобленерго» з Держенергонаглядом та Івано-Франківською обласною державною адміністрацією на виконання вимог Кодексу систем розподілу, затвердженого Постановою НКРЕКП № 310 від 14.03.2018 року, Інструкції про складання і застосування графіків обмеження та аварійного відключення споживачів, а також протиаварійних систем зниження електроспоживання, затвердженої наказом Міністерства палива та енергетики України від 23.11.2006 №456, Інструкції про складання і застосування графіків погодинного відключення електроенергії, затвердженої наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 15.10.2015 № 654, а також для запобігання порушень режиму роботи Об'єднаної енергосистеми України, забезпечення надійної та безпечної роботи енергетичних об'єктів.

Прекрасний танець

■ Закінчення. Поч. на 1 стор.

У 1977 році ансамбль отримав звання «народний», яке успішно неодноразово підтверджував. Здобутком «Тисменичанки», завдяки жвавому інтересу до народної хореографії Яреми Галиги, є величезний танцювальний репертуар, куди входять справжні ексклюзивні перлини – танці, незнані в інших регіонах, цілі хореографічні вистави, у яких відображені місцеві традиції, українська історія. Спільно з народним аматорським хором «Благовіст» (керівник Руслана Ракета), на сцені були відтворені «Андріївські вечорниці», «Старовинне тисменицьке весілля». Разом з драматичним колективом танцюристи створили виставу за п'єсою Григорія Квітки-Основ'яненка «Сватання на Гончарівці».

Тож і не дивно, що ансамбль охоче запрошують на різноманітні концерти, фестивалі, конкурси – їх десятки, якщо не сотні. Колектив брав участь не тільки

Ярема Галига

А «Тисменичанка» для Яреми Галиги – це люба донька. Вона нині святкує знаменну дату! І все море квітів, оплесків, компліментів, зібраних за пів століття, стелить нині до ніг свого дорогого Яреми Ярославовича.

ниці, де була своя самодіяльність. Тоді й почав гуртувати колектив танцюристів... Я прийшов до них у 1972-му. Ансамбль в основному виступав у районі, в Тисмениці, в Івано-Франківську. А ось у році 1974-1975-му, пригадую, нас запросили на львівське телебачення, на всеукраїнський конкурс «Сонячні кларнети». Це була для нас величезна подія. Ми привезли показати гуцульські танці, «Бойківчанку», «Тисменицьку польку» і «Стриганецьку щоденку». Того разу ансамбль став лауреатом конкурсу і ми страшенно з цього тішилися й пишалися. Відтоді нас запрошували на «Сонячні

«Старовинне тисменицьке весілля»

кларнети» щороку – і Ярема готував з «Тисменичанкою» кожного разу якийсь новий танець. А поміж то були запрошення виступати у Москві на виставці ВДНГ, на концерті до Дня працівника сільського господарства... Ми дуже хвилювалися. Ще би – на сцену на тому концерті виходили такі зірки як Ролан Биков, Йосип Кобзон, Дмитро Гнатюк. Ми розуміли, як переживає наш керівник, але він перед виходом на сцену під-

Антоніна Свояк (Волошин):

– Я належу до тих перших учасників ансамблю, котрий Ярема Галига зібрав, ще як був студентом і приїжджав два рази на тиждень додому й на фабрику, щоб займатися танцями. Наш великий колектив – усього шість пар тоді й не називався «Тисменичанкою». Це був 1969 рік. Нам дуже подобалося танцювати в Яреми Галиги, ми нашою компанією і відпочивали разом, їздили

цятилітнім хлопцем у 1984-му... Ярема Ярославович щороку проводив набір – і до нього приходили сто чи й більше дітей. Але починалися заняття, репетиції – і відбувався відсів. Бо воно лише на сцені виглядає так легко й красиво, а насправді – це важка робота. І більшість просто не витримували навантаження – інтенсивних занять на станку, репетицій. У результаті в колективі залишалося декілька з тієї сотні. Отак не витримував два роки підряд і я. Аж в 1986-му таки залишився в «Тисменичанці» і відтоді, з лише невеликою перервою, танцюю в ній постійно. А є в колективі й старші за мене... Ті початки згадуються досі. Скажімо, перший виступ на виїзді, який відбувався в Рожнятові. Це був звітний концерт, де я танцював точно пам'ятаю «Голубку». А далі – Київ, Москва, Прибалтика, Грузія, Польща, Чехія, Румунія, Нідерланди... Нас запрошували, бо ми показували рівень. І не одноразово організатори дивувалися: «Який же ж ви аматорський колектив? Це ж професійний рівень!» А ми дійсно аматори, бо тут

ки у районних та обласних святах, але також у міжнародних дійствах, побував у Голландії, Польщі, Румунії, Болгарії, Туреччині, Грузії, Італії, презентуючи красу українського танцю та високу майстерність виконання.

«Тисменичанка» дипломант фестивалю «Краків-98» (Польща), лауреат фольклорного фестивалю «Ізмір-98» (Туреччина), нагороджений дипломом II ступеня Всеукраїнського фестивалю гумору і сатири «Вишневі усмішки», дипломом за II місце в обласному відбірковому турі Всеукраїнського фестивалю-конкурсу імені Павла Вірського (2002 рік). І це, звичайно, не весь перелік трофеїв.

І неможливо переоцінити значення у всіх цих здобутках художнього керівника «Тисменичанки» і її творця Яреми Галиги. 50 років, віддані своїм вихованцям! Пів століття у вирі сценічного життя!

Мабуть, важко сказати, котрий із ювілеїв для Яреми Ярославовича важливіший – особистий чи його ансамблю. Як для кожного доброго батька – його річниця чи річниця улюбленої дитини.

З такої нагоди надамо слово самим танцюристам – нехай засвідчать свою любов до колективу, танцю і свого наставника.

Микола Галига:

– ...Танцювати до Яреми Галиги, свого брата, я пішов уже в 15 років – в ансамблі власне бракувало хлопців. Але тоді мене взяли в підготовчу, дитячу групу, яка займалася при Будинку піонерів – був такий у Тисмениці в ті часи. А через рік, оскільки я вдавися високий зростом, перейшов до дорослого складу... У Яреми талант до танцю вроджений – мабуть, передався від мами, яка на всіх святах-весіллях дуже добре танцювала. Вона завжди підтримувала його в цьому захопленні. Після школи Ярема увійшов до складу невеликого танцювального колективу при Обласному науково-методичному центрі в Івано-Франківську. А згодом вступив до Снятинського культурно-освітнього училища на хореографію. Ще навчаючись, практику проходив на хутровій фабриці в Тисме-

А тут «Тисменичанці» 30 років

бдьюривав: «Все буде добре. Я за нас помолюся...»

Таких танців, як виконувала й виконує «Тисменичанка», не танцював жодний інший колектив. Ярема Галига сам їх по-суті придумав, ставив, беручи за основу те, що довідувався від старших людей. От хоча б такий приклад. На нашій вулиці в Тисмениці жила одна колоритна жінка, яка ходила одягнена так, як раніше одягалися рільники. Коли йшла, то скрипіли її чоботи, а на грудях дзвеніли намиста з дукатів... Ярема міг просидіти в неї цілий день, а вона йому розповідала, як то колись одягалися дівчата й хлопці, пританцювала сама йому місцевий танець «Канаду» – а він все запам'ятовував і потім розумів із нами. Так само й «Стриганецьку щоденку» перейняв у мешканців с. Стриганці, розпитував місцевих про весілля, інші празники. Пригадую, як наспівував нам почуті мелодії – і ми під той спів танцювали. Йому також дуже допомагали наші акомпаніатори, добрі фахівці, серед яких вчитель музики, баяніст Іван Іванович Дутка. ...Усі ті танці десь, мабуть, записані в грубих зошитах Яреми Галиги – а більше ніде. І він справді горить цією справою – це його на всі «сто».

в Карпати з палатками... А як любу було подивитися, коли вихованці Галиги танцювали на весіллях – зразу було видно, що то танцюристи. Бо ж часто молодь і вальсувати не вміла. Та через три роки я вийшла заміж і покинула колектив. Але повернулася до нього пізніше, бо маю від цього велике задоволення. Я й зараз беру участь у хореографічній постановці давнього весілля, де виконую роль Мами Молодої. Через «Тисменичанку» перейшло багато поколінь тисменицьких дітей, молоді. Займалися там і мої внуки. Онук пішов на роботу і мусив покинути ансамбль, але каже, що обов'язково повернеться. Ярема Галига має дар притягувати до колективу дітей і молодь, захоплювати українським танцем. У нього танцюють навіть чотирирічні. І він у своєму доволі немолодому віці все ще сам показує кроки, танцює... Чи ж багато знайдеться подібних художніх керівників? Я дуже тішуся, що в Тисмениці є така людина, дякуючи якій молодь, замість пити-курити, займається добрим ділом, зберігає наші традиції. Та й для старших це теж важливо.

Роман Зінько:

– ...У «Тисменичанку» я потрапив з третьої спроби. Першу зробив тринадцять

танцюють лікарі, вчителі, бухгалтери, чиновники, я ось в охороні. Тобто люди ходять на роботу, а ввечері, як мінімум двічі на тиждень – на репетицію. А вона триває дві з половиною години. На заняття береш із собою рушник, щоб витирати обличчя й руки, а після репетиції його викручуєш – і з нього тече... Важко, та сюди нікого не заганяють, тут танцюють ті, кому це подобається. А ще є прекрасне відчуття колективу, коли кожен вболіває за кожного, і велика повага до керівника. Так, він тримає дисципліну, так, буває, що й прикрикне, але не образить... І він, безумовно, має великий авторитет. Яремі Ярославовичу допомагає балетмейстер Роман Шкрумида і старші танцюристи. А займаються в «Тисменичанці» і зовсім малі, садкового віку, і школярі-першачки, й підлітки, й молодь, ну і ми – найстарші, кому під 50 і навіть за 50. Мене, буває, дружина запитує: «Доки будеш танцювати?» Кажу: «Доки зможу...» І не я один так думаю.

Христина Паньків:

– Я почала танцювати в «Тисменичанці» дев'ятирічною дитиною і вже одинадцять років не полишаю колектив. ...От зараз через цей вірус і карантин усе зупинилося. А ми так скучили за

Тривалістю у пів століття

танцями. Ярема Ярославович планував участь «Тисменичанки» на фестивалі в Туреччині – дуже шкода, що довелося відмінити. Не можемо дочекатися, коли знову будуть репетиції, виступи. Наш художній керівник дуже багато робить для того, щоб ми могли кудись поїхати, показати, що вміємо, взяти участь у фестивалях, конкурсах. Шукає спонсорів, підтримку... Постійно вчимо нові танці – бо ж не цікаво танцювати весь час одне й теж. Відносно недавно був у нас хореограф з Франківська, щоб разом із Яремою Ярославовичем поставити танець. А ще, пригадую, приїздив вихованець Галиги з Китаю, наш танцюрист, який там викладає хореографію. Показував нам, як танцюють в Китаї... Життя в «Тисменичанці» зовсім не нудне. Так, у нас вимогливий

волення». Він насправді дуже чуйний і знає про нас більше, ніж часом ми одне про одного: у кого які проблеми, хто як живе... Завжди допоможе, порадить. І професіонал хороший, і людина добра.

Руслан Фармус:

– У «Тисменичанці» танцюю вже понад двадцять років. Ще школярем належав до тих, хто був активним у житті школи, художній самодіяльності – щось організовували, брали участь у різних заходах. Був свого часу капітаном команди КВН... А Ярема Ярославович ходив по класах і запрошував на заняття з танців. Так я й потрапив до його колективу – і мені сподобалося. Звиклося до фізичних навантажень – мали по дві-три репетиції на тиждень і невдовзі так втягнулися, аж уже не уявляли без

дядатися на танець, після цього знову швидко переодягаєшся – і далі ведеш концерт... Так культура Тисмениці, району стали моєю роботою, життям. І думаю, «Тисменичанка» вплинула на життя багатьох людей.

Тепер це для нас уже не просто ансамбль від години до години, а наше коло друзів, середовище. Після репетицій ми ще спілкуємося між собою, жартуємо, обговорюємо події, разом відпочиваємо... А поїздки – завжди свято, ще одна гарна нагода для спілкування. І в усьому цьому Ярема Ярославович – «моторчик», який нас гуртує.

Нині колектив дуже великий. А найважливіше, що тут займаються уже треті покоління танцюристів, внуки тих, хто прийшов сюди в 70-х. Здається, через «Тисменичанку» перейшла половина Тисмениці... Тобто, це дуже важливий для життя міста ансамбль.

Роман Шкрумида:

– Уже вісімнадцять років працюю в «Тисменичанці» балетмейстером... А прийшов сюди в 1996-му дев'ятикласником з єдиною метою – навчитися хоч трохи танцювати якогось вальса й польки, щоб на весіллях не було соромно, щоб не стояти в куті.... Пам'ятаю, прийшов на перше заняття в «Тисменичанці», сів на лавці і дивлюся, що інші роблять. А Ярема Ярославович до мене: «Чо сидиш?». «Та, – кажу, – хочу подивитися». «Нема чого дивитися, – говорить, – вставай, пробуй танцювати...». Ну і відтоді за-

керівник, який хоче, щоб ми танцювали якнайкраще і нам доводиться добре попідніти. Але й результат відповідний. Та ми не лише займаємося й виступаємо, але також і разом відпочиваємо. Ви б бачили, як Ярема Ярославович у свої «за сімдесят» «запалював» коломийку на Новий рік на корпоративі! Не кожен з нас, молодих так зможе. Ще й заохочував інших: «Ану не сидіти! Ану танцювати!» У роботі Ярема Ярославович вимагає дисципліни, але водночас співчутливий, дбайливий. Перед виступами вміє підтримати, мовляв, не треба хвилюватися – він в нас вірить, все у нас вдасться. Тому, каже, «виходите на сцену, танцюєте й отримуєте задо-

цього життя. Приваблювало й те, що «Тисменичанка» кудись їздить, навіть за кордон, а тоді це було рідкістю. І перша моя поїздка з колективом у Туреччину (був рік, якщо не помиляюся, 1998-й) стала для мене великою подією. Це і світ побачити, і інші колективи, що дуже мотивує, дозволяє підвищити виконавський рівень. Ярема Ярославович чудовий організатор, він легко налагоджував контакти з керівниками інших колективів, і в такий спосіб ми потрапляли на фестивалі, конкурси. Коли б ще фінансові можливості, то «Тисменичанка» об'їздила б значно більше країн. До речі, траплялося так, що з України ми були єдиними представни-

ками – фактично презентували нашу державу. А треба сказати, привозили завжди цікаві танці, якщо порівняти з іншими народними, то часто значно складніші, різноманітніші. І костюми у нас гарні, пишні. Тому нас охоче запрошували до себе на виступи.

Участь у «Тисменичанці» багато в чому визначила й мою трудову біографію. Спочатку сам вчився танцювати, а за якийсь час уже займався з дітьми, вів молодшу групу. Це мій перший запис в трудовій книжці: «Репетитор дитячого народного ансамблю «Тисменичанка». Бачили мене на сцені і запрошували вести концерти, так і став ведучим. Бувало, оголошуєш номери – тоді йдеш перео-

крутилося-завертілося так, що танцюю аж по нинішній день. Через пару років після того, як прийшов в ансамбль, вирішив обрати професійний шлях хореографа. Закінчивши школу, вступив до Рівненського університету на народну хореографію. Протягом тих п'яти років, ясна річ, приїздив додому, танцював тут, і повернувся сюди на роботу. Коли Ярема Ярославович балотувався на міського голову, запропонував очолити ансамбль. Завжди мав у його особі поради: як згуртувати колектив, як поставити той чи інший танець, щоб було краще... Його фраза «Життя коротке, треба усього поспробувати...» йшлося і про новий танець, і про поїздки – знайомства, новий досвід, враження. Організуючи поїздки, не зупинявся перед можливими проблемами, мовляв, не такий вовк страшний, як його малюють. Заохочував бути відважним до всього нового. Навіть і в формуванні репертуару: якщо на початках танці він випитував у людей, записував від руки, то тепер, коли світ змінився, Ярема Ярославович освоїв Інтернет, шукає відеозаписи, чогось вчиться звідти, переробляє по-своєму.

А концертні поїздки для колективу дуже важливі. Взяти б минулорічну на фестиваль до Польщі, до м. Легніца на запрошення лемківського ансамблю пісні й танцю «Кичера». Це було понад 20 днів гастролей, виступи в різних місцях. Поляки відгукувалися про нас із захопленням та казали, що навіть не уявляли, наскільки в містечку Тисмениця потужний танцювальний колектив. А ми зі свого боку побачили, з якою повагою ставляться поляки до своїх танців, навчилися чогось у них. І через таку інтенсивність концертів за майстерністю виконання стали, мабуть, за рівнем на голову вищі, ніж були раніше, як кажуть «витанцювалися». ...Не можемо дочекатися, щоб минув цей карантин – щоб продовжити працювати й розвиватися.

ПОВІДОМЛЕННЯ про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля

**Товариство з обмеженою відповідальністю «ІНВЕСТ-РЕГІОН»
Код ЄДРПОУ 34532275 інформує про намір провадити
плановану діяльність та оцінку її впливу на довкілля**

1. Інформація про суб'єкта господарювання.

Юридична і поштова адреса: 03680, м. Київ, вул. Миколи Грінченка, буд. 4 Контактний номер телефону: 044-495-08-00.

2. Планована діяльність, її характеристика, технічні альтернативи.

Планована діяльність, її характеристика.

Планована діяльність передбачає реконструкцію існуючої будівлі АЗК на території діючого АЗК з АГЗП за адресою: Івано-Франківська область, Тисменицький район, с. Чернів, вул. Надвірнянська, будинок 86.

На АЗК здійснюється прийом, зберігання і відпуск пального для автотранспорту, а саме: трьох марок бензину – А-92, А-95, А-95П, двох марок дизельного пального та суміші скрапленого вуглеводневого газу (СВГ) пропан-бутан. Також здійснюється сервісне обслуговування водіїв та пасажирів.

Планованою діяльністю передбачається реконструкція будівлі АЗК з пунктом сервісного обслуговування водіїв та пасажирів, передбачається влаштування торгового залу - магазину з продажу супутніх товарів промислової та продовольчої груп в розфасованій упаковці та кафе – для швидкого харчування відвідувачів.

Режим роботи АЗК – цілодобовий, в три зміни. Термін експлуатації будинку АЗК з пунктом сервісного обслуговування водіїв та пасажирів – 60 років. Термін експлуатації резервуара РМР – 40 років. Термін експлуатації резервуара СВГ – 20 років. Рік введення в експлуатацію АЗК – 2014 р.

Технічна альтернатива 1.

Технічною альтернативою 1 передбачається реконструкція існуючої будівлі АЗК зі збільшенням будівлі в довжину.

Технічна альтернатива 2.

Технічною альтернативою 2 може бути надбудова другого поверху з влаштуванням адміністративних приміщень в межах існуючої забудови.

3. Місце провадження планованої діяльності, територіальні альтернативи.

Місце провадження планованої діяльності: територіальна альтернатива 1. Ділянка, де розташована автозаправна станція з автогазозаправним пунктом, знаходиться за адресою: Івано-Франківська область, Тисменицький район, с. Чернів, вул. Надвірнянська, будинок 86.

Проектований АЗК розташований в межах кільцевої розв'язки перехрестя а/д Н-10 Стрий-Чернівці та а/д Т-0906 Івано-Франківськ-Надвірна, тому будівництво автозаправного комплексу з автомобільним газозаправним пунктом буде зручним місцем розташування для власників транспортних засобів, які обслуговуватимуться на АЗК та економічно доцільним для власників АЗК.

Площа земельної ділянки 0,5741 га знаходиться у власності ТОВ «ІНВЕСТ-РЕГІОН» згідно з Державним актом на право власності на земельну ділянку, серія: ЯИ №568096 від 21.05.2010 р. Кадастровий номер земельної ділянки – 2625887801:02:006:0172. Цільове призначення земельної ділянки – роздрібної торгівлі та комерційних послуг (будівництво і обслуговування атозаправного комплексу).

Санітарно-захисна зона для даного об'єкту становить 50 м, та витримується по відношенню до житлово-громадської забудови. Відстань від проектованої АЗК до найближчої житлової забудови становить понад 70 м.

Місце провадження планованої діяльності: територіальна альтернатива 2.

Не розглядається, у зв'язку з тим, що ділянка перебуває в приватній власності згідно з Державного акту на право власності на земельну ділянку. Ділянка для розміщення АЗК погоджена з усіма зацікавленими організаціями.

4. Соціально-економічний вплив планованої діяльності.

Соціально-економічний вплив очікується позитивний, в зв'язку з наданням послуг по заправці автомобілів якісним паливом, створенням додаткових робочих місць для місцевих жителів, збільшенням надходжень у місцевий та державний бюджет, розвиток інфраструктури міста при дотриманні екологічних та санітарно-гігієнічних нормативів.

5. Загальні технічні характеристики, у тому числі, параметри планованої діяльності (потужність, довжина, площа, обсяг виробництва тощо).

Доставка пального здійснюється автотранспортом. Злив палива з автоцистерн передбачено крізь герметичні зливні швидкокорозійні муфти та спеціальні фільтри, які запобігають попаданню механічних сумішей в резервуар.

Зберігання бензину і дизельного палива здійснюється в двох підземних двостінних секційних металевих резервуарах загальним об'ємом 100 м³. Резервуари обладнано системою повернення парів нафтопродуктів при їх заповненні, дихальною арматурою з клапаном юсистемою, технічними пристроями для запобігання переповнення ємкостей при зливні нафтопродуктів. Також передбачений один резервний резервуар об'ємом 10 м³, для аварійного зливу нафтопродуктів.

Заправлення автомобілів нафтопродуктами здійснюється двома двосторонніми паливо-роздавальними колонками (ПРК).

Зберігання СВГ передбачено в одному підземному металевому резервуарі об'ємом 9,15 м³.

Заправлення автомобілів СВГ передбачено одною газо-роздавальною колонкою (ГРК), яка встановлена комплектно з газовим модулем.

Будівля АЗК з пунктом сервісного обслуговування водіїв та пасажирів запроектована одноповерховою, прямокутною в плані розміром в осях 9,2м x 26,4 м. Пункт сервісного обслуговування водіїв та пасажирів передбачає сферу обслуговування з влаштуванням кафе та магазину з продажу супутніх товарів. Площа забудови будівлі до реконструкції – 137,6 м², після реконструкції – 265,9 м². Поверховість та гранична допустима висотність будівель та споруд – не змінюються.

Загальна площа ділянки будівництва становить 0,5741 га. Ділянка має трапецевидну форму в плані.

Річна реалізація палива становить: бензину – 1050 м³, дизпаливо – 1120 м³, СВГ – 1400 м³.

Інженерне забезпечення на об'єкті реконструкції існує, реконструкція не торкається даних мереж. Водопостачання – водозабірною свердловиною; водовідведення господарсько-побутових стоків від будівлі АЗК – на очисні споруди біологічної очистки, водовідведення стічних вод з місць локальних забруднень нафтопродуктами на локальні очисні споруди стічних вод. Електропостачання АЗК – від існуючої КТП. Пожежогазопостачання передбачено від двох пожежних резервуарів.

Транспортне забезпечення – вулиця Надвірнянська.

Кількість тимчасових автостоянок для автомобілів – 4 шт.

Кількість робочих місць на об'єкті – 23.

6. Екологічні та інші обмеження планованої діяльності за альтернативами:

щодо технічної альтернативи 1:

– по забрудненню атмосферного повітря – значення гранично допустимих концентрацій (ГДК) забруднюючих речовин в атмосферному повітрі населених пунктів;

– по ґрунту, поверхневим та підземним водам – відсутність на них прямого впливу;

– позагалітним санітарним нормам-санітарні розриви при забудові міських територій;

– по акустичному впливу – допустимі рівні шуму.

щодо технічної альтернативи 2:

Аналогічні технічній альтернативі 1;

щодо територіальної альтернативи 1:

– містобудівні умови та обмеження для проектування об'єкта будівництва;

– розмір санітарно-захисної зони;

– протипожежні розриви між будівлями та спорудами;

щодо територіальної альтернативи 2:

Не розглядається, у зв'язку з тим, що ділянка перебуває в приватній власності згідно з Державного акту на право власності на земельну ділянку. Ділянка для розміщення АЗК погоджена з усіма зацікавленими організаціями.

7. Необхідна еколого-інженерна підготовка і захист території за альтернативами:

щодо технічної альтернативи 1:

Інженерна підготовка території включає планування майданчиків та влаштування під'їзних доріг і шляхів до об'єкту будівництва. До початку будівництва та земляні роботи. Згідно проектного рішення на даній ділянці виконується виїмка землі під додаткові фундаменти будівлі АЗК.

Проектні рішення в період будівництва та експлуатації будуть забезпечувати раціональне використання ґрунту та водних ресурсів, а також будуть передбачені захисні та компенсаційні заходи.

Об'єкти природно-заповідного фонду, пам'ятки архітектури, історії і культури відсутні.

щодо технічної альтернативи 2:

Аналогічні технічній альтернативі 1;

щодо територіальної альтернативи 1:

Ділянка розміщення АЗК погоджена з усіма зацікавленими організаціями та знаходиться у приватній власності. Забезпечується своєчасний вивіз сміття згідно договорів з метою попередження забруднення та для захисту планованої території.

щодо територіальної альтернативи 2:

Не розглядається, у зв'язку з тим, що ділянка перебуває в приватній власності згідно з Державного акту на право власності на земельну ділянку. Ділянка для розміщення АЗК погоджена з усіма зацікавленими організаціями.

8. Сфера, джерела та види можливого впливу на довкілля:

щодо технічної альтернативи 1:

Джерелами потенційного впливу реконструйованого АЗК на довкілля є: технологічне обладнання АЗК - дихальні клапани підземних резервуарів для зберігання нафтопродуктів, заправний майданчик (паливороздавальні колонки), технологічні процеси з АГЗП (зливна трубуна, запобіжний клапан на резер-

вуарі зберігання СВГ, заправна трубуна газових колонок, продувні свічки насосу), викиди при роботі резервного дизель-генератора (на випадок відключення електроенергії), автотранспорт, який маневрує територією АЗК.

Коротка характеристика впливів при будівництві та експлуатації об'єкту:

● на геологічне середовище – реконструкція й експлуатація АЗК з АГЗП не впливає на елементи геологічного, структурно-тектонічного ландшафту і не викличе негативних явищ геотехногенного походження в геологічному середовищі;

● на клімат та мікроклімат – змін клімату та мікроклімату в результаті планованої діяльності не очікується, оскільки в результаті будівництва та експлуатації об'єкту відсутні значні виділення теплоти, інертних газів, вологи. Особливості кліматичних умов, які сприяють зростанню інтенсивності впливів планованої діяльності на навколишнє середовище, відсутні. Через незначні розрахункові обсяги парникових газів, застосування озонобезпечних холодоагентів, тощо, проєктований об'єкт не чинитиме негативного впливу на клімат та мікроклімат.

● на повітряне середовище – вплив об'єкту, що проектується, на атмосферне повітря вважається допустимим. Джерелами забруднення атмосферного повітря на АЗК є підземні резервуари для зберігання палива (бензину, дизельного палива, СВГ), паливо-роздавальні колонки (бензину, дизельного палива, СВГ), резервна ДЕС, двигуни внутрішнього згорання автотранспорту, що обслуговується на АЗК. В атмосферне повітря очікуються викиди парів бензину, вуглеводнів фракції С12-С19, оксиду вуглецю, діоксиду азоту, діоксиду сірки, бенз(а)пірену, пари бутану та пропану. Перевищень величин приземних концентрацій з урахуванням фону над нормативами ГДК не очікується. Вклад від викидів АЗК з АГЗП в існуючий стан атмосферного повітря мінімальний.

● на водне середовище – запроєктоване відведення господарсько-побутових та поверхневих стоків дозволяють виключити негативний вплив на водні ресурси. Скидання стічних вод у водні об'єкти не передбачається. Водопостачання АЗС існує, від водозабірної свердловини. В замовника наявний діючий дозвіл на спец водокористування.

● на ґрунти – не передбачається негативного впливу від планованої діяльності на ґрунти. Запобігти забрудненню ґрунтів дозволяють заплановані заходи. Ділянка перекрита ґрунтами не придатними для рекультивациі. На ділянці виконується виїмка ґрунту. Незначним джерелом забруднення ґрунтів може стати будівельне сміття та паливно-мастильні матеріали від роботи будівельних механізмів. З метою запобігання негативного впливу на ґрунт проектом передбачається оснащення площадки контейнерами для побутових і будівельних відходів і вивезення їх на полігон побутових відходів. При експлуатації об'єкту вплив можливий у випадку аварії.

● на рослинний та тваринний світ – при реконструкції та експлуатації АЗК з АГЗП не передбачається негативного впливу на стан рослинного і тваринного світу. На ділянці зелені насадження відсутні. Цінних насаджень не виявлено. Ділянка розташована біля магістральної вулиці. Шляхи міграції тварин біля проектованої АЗК відсутні. Заповідні об'єкти в місці розташування об'єкту відсутні.

● на соціальне середовище – вивчається через механізм публікації в ЗМІ та проведення громадських обговорень. Очікується позитивний вплив на соціальне середовище, через створення додаткових робочих місць, збільшення надходжень до місцевого та державного бюджетів. Розвиток інфраструктури населеного пункту.

● на здоров'я населення – вплив планованої діяльності на здоров'я населення оцінюється як вкрай малий. Розрахунок розсіювання забруднюючих речовин в атмосферному повітрі показали, що максимальні приземні концен-

трації на межі нормативної СЗЗ об'єкту відповідають санітарним та екологічним вимогам. Розрахунковий неканцерогенний ризик для здоров'я населення при впливі забруднюючих речовин, що викидаються джерелами викидів підприємства, є прийнятним, ймовірність негативних ефектів у населення надзвичайно мала. Соціальний ризик оцінюється як «прийнятний».

щодо технічної альтернативи 2:

Аналогічні технічній альтернативі 1;

щодо територіальної альтернативи 1:

Сфера, джерела та види можливого впливу на довкілля можливі на території ведення господарської діяльності за адресою: Івано-Франківська область, Тисменицький район, с. Чернів, вул. Надвірнянська, будинок 86.

Санітарно-захисна зона для даного об'єкту становить 50 м, та витримується по відношенню до житлово-громадської забудови. Викиди від проекуючого АЗК, рівні шуму, вібрації, ультразвуку, електромагнітних та іонізуючих випромінювань на межі СЗЗ не перевищують гігієнічні нормативи.

Об'єкти природно-заповідного фонду, пам'ятки архітектури, історії і культури відсутні.

щодо територіальної альтернативи 2:

Не розглядається, у зв'язку з тим, що ділянка перебуває в приватній власності згідно з Державного акту на право власності на земельну ділянку. Ділянка для розміщення АЗК погоджена з усіма зацікавленими організаціями.

9. Належність планованої діяльності до першої чи другої категорії видів діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля та підлягають оцінці впливу на довкілля (зазначити відповідний пункт і частину статті 3 Закону України "Про оцінку впливу на довкілля").

Планована діяльність з реконструкції існуючої будівлі АЗК на території діючого АЗК з АГЗП належить до другої категорії видів планованої діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля та підлягають оцінці впливу на довкілля згідно із ст.3 Закону України "Про оцінку впливу на довкілля" ч.3 пункт 4, абзац 2 .

10. Наявність підстав для здійснення оцінки транскордонного впливу на довкілля (в тому числі наявність значного негативного транскордонного впливу на довкілля та перелік держав, довкілля яких може зазнати значного негативного транскордонного впливу (зацеплених держав)).

Підстави для здійснення оцінки транскордонного впливу на довкілля відсутні.

11. Планований обсяг досліджень та рівень деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля.

Відповідно ст. 6 Закону України "Про оцінку впливу на довкілля".

12. Процедура оцінки впливу на довкілля та можливості для участі в ній громадянства.

Планована суб'єктом господарювання діяльність може мати значний вплив на довкілля і, отже, підлягає оцінці впливу на довкілля відповідно до Закону України "Про оцінку впливу на довкілля". Оцінка впливу на довкілля – це процедура, що передбачає: підготовку суб'єктом господарювання звіту з оцінки впливу на довкілля; проведення громадського обговорення планованої діяльності; аналіз уповноваженим органом звіту з оцінки впливу на довкілля, будь-якої додаткової інформації, яку надає суб'єкт господарювання, а також інформації, отриманої від громадськості під час громадського обговорення, під час здійснення процедури оцінки транскордонного впливу, іншої інформації; надання уповноваженим органом мотивованого висновку з оцінки впливу на довкілля, що враховує результати аналізу, передбаченого абзацом п'ятим цього пункту; врахування висновку з оцінки впливу на довкілля у рішенні про про-

вадження планованої діяльності, зазначеного у пункті 14 цього повідомлення.

У висновку з оцінки впливу на довкілля уповноважений орган, виходячи з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності, визначає допустимість чи обґрунтовує недопустимість провадження планованої діяльності та визначає екологічні умови її провадження.

Забороняється розпочинати провадження планованої діяльності без оцінки впливу на довкілля та отримання рішення про провадження планованої діяльності.

Процедура оцінки впливу на довкілля передбачає право і можливість громадськості для участі у такій процедурі, зокрема на стадії обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля, а також на стадії розгляду уповноваженим органом поданого суб'єктом господарювання звіту з оцінки впливу на довкілля.

На стадії громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля протягом щонайменше 25 робочих днів громадськості надається можливість надавати будь-які зауваження і пропозиції до звіту з оцінки впливу на довкілля та планованої діяльності, а також взяти участь у громадських слуханнях. Детальніше про процедуру громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля буде повідомлено в оголошенні про початок громадського обговорення.

13. Громадське обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля.

Протягом 20 робочих днів з дня оприлюднення цього повідомлення на офіційному веб-сайті уповноваженого органу громадськість має право надати уповноваженому органу, зазначеному у пункті 15 цього повідомлення, зауваження і пропозиції до планованої діяльності, обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля.

Надаючи такі зауваження і пропозиції, вкажіть реєстраційний номер справи про оцінку впливу на довкілля планованої діяльності в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля (зазначений на першій сторінці цього повідомлення). Це значно спростить процес реєстрації та розгляду Ваших зауважень і пропозицій.

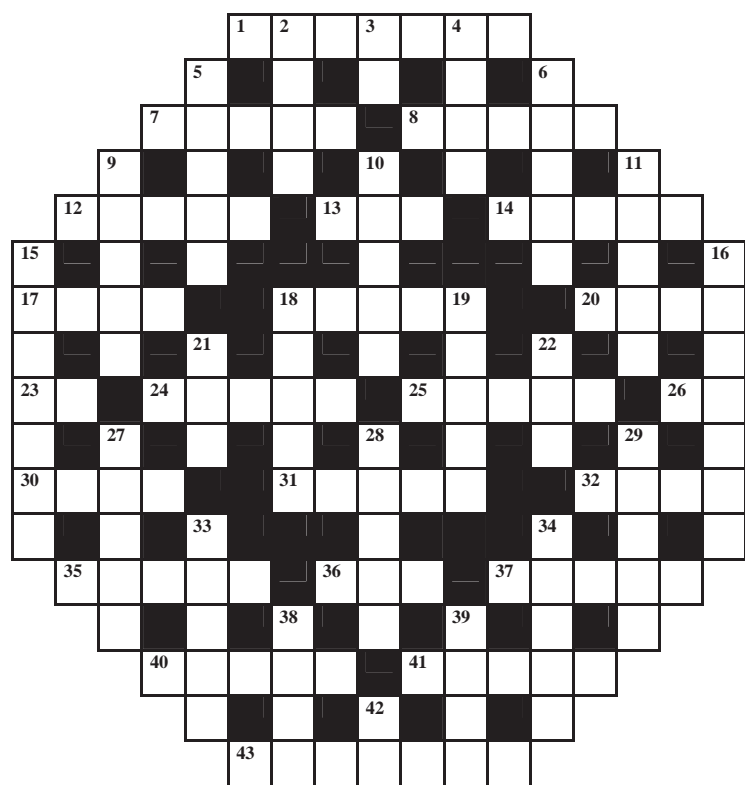
У разі отримання таких зауважень і пропозицій громадськості вони будуть розміщені в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля та передані суб'єкту господарювання (протягом трьох робочих днів з дня їх отримання). Особи, що надають зауваження і пропозиції, своїм підписом засвідчують свою згоду на обробку їх персональних даних. Суб'єкт господарювання під час підготовки звіту з оцінки впливу на довкілля зобов'язаний врахувати повністю, врахувати частково або обґрунтовано відхилити зауваження і пропозиції громадськості, надані у процесі громадського обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля.

14. Рішення про провадження планованої діяльності.

Відповідно до законодавства рішенням про провадження даної планованої діяльності буде Дозвіл на виконання будівельних робіт згідно з статтею 37 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» що видається Державною архітектурно-будівельною інспекцією України

15. Усі зауваження і пропозиції громадськості до планованої діяльності, обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля, необхідно надсилати до Управління екології та природних ресурсів Івано-Франківської обласної державної адміністрації 76014, м. Івано-Франківськ, вул. Сахарова, 23А. E-mail: main@eco.if.gov.ua. Тел./факс: (0432) 52-61-50, контактна особа – Пліхтяк Андрій Дмитрович.

■ КРОСВОРД

По горизонталі: 1. Занавіска на все вікно. 7. Знак музичної альтерації, що скасовує дієз або бемоль. 8. Спадковий аристократичний титул в Іспанії. 12. Східні ласощі ...-лукум. 13. Провідник-професіонал. 14. Людина-таксі. 17. Вид твердого палива. 18. Стінопис. 20. Рід птахів родини вівсанкових. 23. Англійська акторка Вів'єн 24. Високе стояче дзеркало. 25. Азербайджанський жіночий танець. 26. Нота. 30. Ріка басейну Сени. 31. Письмове банківське повідомлення. 32. Водяна та болотяна рослина. 35. «У всіх пригодах життя продовжують ... два основні інстинкти: інстинкт самозбереження та інстинкт любові» (Бурже). 36. Африканська антилопа. 37. Жіноча прикраса. 40. Адміністративно-територіальна одиниця країни. 41. Дикий гірський баран. 43. Столиця Венесуели.

По вертикалі: 2. Настоятель чоловічого монастиря. 3. «Свій ... свого по своє». 4. Північний вітер. 5. Великий болотяний птах. 6. Фігове дерево. 9. Невелика довгаста пшенична булка. 10. Головний убір римського папи. 11. Крупа з проса. 15.

Чотириструнний щипковий музичний інструмент. 16. «Хто ... на чуже, заслужено втратить і своє» (Федр). 18. Деревний аспід. 19. Чотиринога крита карета з відкидним верхом. 21. Довгохвостий папуга. 22. Купа з каміння на перевалах в Азії. 27. Істинний гібіск. 28. Богиня дикої природи у римській міфології. 29. Традиційний японський бавовняний матрац. 33. Батьківщина Одиссея. 34. Найбільше місто Об'єднаних Арабських Еміратів. 38. Кугуар. 39. Молода віця. 42. Богиня землі та родючості в народів Малої Азії.

Відповіді на кросворд в № 33:

По горизонталі: 1. Аскалаф. 6. Арба. 7. Таро. 9. Кафір. 11. Пуф. 12. Динго. 18. Огар. 19. Каркаде. 20. Тіпі. 23. Банка. 24. Копра. 28. Наст. 29. Ізяслав. 30. Барс. 33. Ангоб. 34. Кеб. 35. «батіг». 38. Обух. 39. Хоку. 40. Аліготе.

По вертикалі: 2. Саба. 3. Абая. 4. «радіє». 5. Котик. 8. Турка. 10. Абаб. 13. Глід. 14. Модрина. 15. Маркіза. 16. Адвокат. 17. Кіншаса. 21. Газ. 22. Крі. 25. Ясон. 26. Аскет. 27. Далі. 31. Лотос. 32. Сабур. 36. Гугл. 37. Борт.

Гороскоп на тиждень

(з 28 вересня по 4 жовтня)

Овен

І в любовній, і в діловій сфері наступного тижня Овнам доведеться бути трішки обережнішими. В амурних справах потрібно перевіряти сумісність перед початком відносин, а в роботі і грошових питаннях краще покладатися на інтуїцію і не поспішати з рішеннями.

Телець

Інтуїція стане найголовнішою зброєю в боротьбі проти негараздів на роботі і в бізнесі. Єдине, в чому вона буде практично безсилою, – в здійсненні покупок. Тут доведеться сподіватися лише на здоровий глузд. Краще уникати непотрібних витрат і вкладень. Не варто займатися шопінгом в Інтернеті.

Близнюки

Наступний тиждень-прекрасний час для самоаналізу, відпочинку, помірної і спокійної роботи, спілкування з людьми. Все це допоможе Близнюкам відчувати легкість і набутти впевненості в собі. Потужна енергетика і емоційне здоров'я понад усе.

Рак

Ракам, можливо, доведеться боротися із загостреними ревностями. Другій половинці, друзям і близьким власництво Раків може не сподобатися. Зірки радять бути простішими і давати більше вільного простору близьким людям. Потрібно уникати докорів і не критикувати людей без особливої причини.

Лев

Якийсь проєкт викликає у вас більше стресу, ніж варто. За останні кілька тижнів ви намагалися впровадити нові методи у свою роботу. Наступного тижня ви можете зіткнутися з перешкодою, яка приведе до занепаду вашого настрою. Не бійтеся звертатися за допомогою до інших, щоб уникнути вигорання. Нам всім іноді потрібна хоча б невелика допомога.

Діва

Нерозуміння з боку близьких і рідних можуть призвести до великих розчарувань. Зрештою, ви робили все можливе, щоб виправити цю драму у вашому житті. Замість того, щоб сперечатися, приділіть час собі, проаналізуйте ці обставини з іншої точки зору. Перестаньте слухати будь-кого, хто не виправдовує ваших очікувань.

Терези

Коли ваше соціальне життя бурхливо розвивається, а список справ забитий під зав'язку, вам може здатися, що ви кусаєте більше, ніж можете прожувати. Такий ритм має свою ціну. Ви можете втратити рівновагу, оскільки у вас недостатньо особистого часу. Постарайтеся звільнити час для себе і

Скорпіон

близьких. Ваші примари минулого повертаються, щоб переслідувати вас, але не в поганому сенсі. Вам надається космічний шанс розібратися в минулих дружніх відносинах, любові і суперечках, щоб побачити, кого з них ви хочете повернути в своє життя. Завдяки цьому ви можете виявити, що

Стрілець

стали іншою людиною. Стрільці – майстри гумору і позитиву. Але в наступні сім днів їх чекають невеликі негативні зміни в плані світогляду і світовідчуття, так що їм потрібно спілкуватися з іншими веселими знаками Зодіаку, щоб заряджати їх позитивно і хорошим настроєм.

Козоріг

Прийшов час трохи відпочити від набридлої рутини. Відпочинок потрібен всім Козорогам. Вирішувати проблеми в стані втоми і на гарячу голову точно не варто. Ясний розум, впевненість в собі і життєлюбність допоможуть Козорогам швидко і ефективно визначитися з вибором.

Водолій

Будь-яке колюче зауваження може викликати всередині вас невпевненість. На щастя, ваші близькі в будь-який момент готові кинутися на ваш захист. Ви недоторкані і захищені завдяки вашій команді. Ви можете знайти притулок у своїх друзях, знаючи, що вони завжди прикриють вашу спину.

Риби

Всі справи наступного тижня зажадають розміреності і обережності. Поспіх і ризики ні до чого доброго не приведуть. Також в несприятливий період з понеділка по п'ятницю Риби можуть зробити типові для них життєві помилки. На буднях планети і зірки з високою ймовірністю розкриють негативні риси характеру риб.

Популярна ентомологія: що то за муха?

Взагалі-то, мух існує ДУЖЕ багато: наразі відомо більше 100 родин, що налічують багато десятків тисяч видів – більше ніж усіх описаних видів риб, птахів, гадів і ссавців разом узятих. Скільки ж їх є насправді – важко навіть уявити.

Визначити муху до виду – складно, а за рандомною фотографією – часто неможливо. Мух із певних родин узагалі вміють визначати лічені люди в світі, і для того їм треба витягати та розглядати мушині геніталії. Тим не менше, ось вам про деяких місцевих мух, які часто трапляються людям на очі, і яких можна швидко навчитися впізнавати хоча б приблизно:

1. Хатня, або кімнатна муха (Musca domestica, родина Muscidae). Відомий синантропний вид (живе поряд із людиною). Їсть майже все, що погано лежить і гние. Не кусається, але вдень механічно розносить збудників інфекційних захворювань, а ввечері заважає спати своїм дзиччанням та облизуванням.

2. Жигалка осіння (Stomoxys calcitrans, родина Muscidae). Теж відомий синантроп. Якщо особливо не придивлятися, нагадує кімнатну муху, але на відміну від неї відчутно кусається. Через укуси може передавати різних дрібних паразитів. Навесні таких мух майже не побачиш, а от ближче до осені вони часто дають про себе знати. Тому кажуть, ніби восени мухи стають злішими. Не стають – це просто інакші мухи.

3. Сірі м'ясні мухи (Sarcophaga spp., родина Sarcophagidae). Великі та сірі. До людей майже байдужі (принаймні, поки з ними все гаразд).

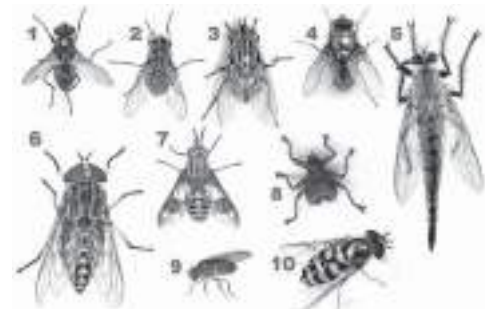
4. Зелені та сині м'ясні мухи (родина Calliphoridae). Красиво виблискують «металом» на сонечку.

Личинки всіх цих перелічених мух (опариші, англ. – maggots) переважно живуть в якомусь субстраті, що розкладається: падлі, екскрементах, гниючих залишках чогось. Хоча бувають і винятки. Цікавих історій про опаришів розповідати не буду – раптом хтось нещодавно поїв.

5. Ктирі (родина Asilidae) ззовні більше нагадують не мух, а бабок і ведуть відповідний спосіб життя – ловлять комах, зокрема й інших мух своїми шипастими ногами і поїдають їх. На фото – Satanias gigas, «сатана-велетень» з Червоної книги, який може сягати 5 см. Інші види ктирів менші, але все одно мають загрозливий вигляд. На людей вони не нападають (нащо б це їм?), але якщо такого схопити – буде оборонятися та вкусує. Личинки живуть у ґрунті чи підгниваючій деревині.

6, 7. Гедзі (родина Tabanidae) – великі надокучливі кровосисні мухи з гарними яскравими очима. Як я вже казав згадував, їх увесь час називають оводами, хоча оводи – це зовсім інше, і вони не кусаються. У нас окрім, ну, дуже великих представників (наприклад, б – Tabanus spp.) часто трапляються менші, але такі ж набридліві Chrysops spp. (7, як їх назвати українською, я не знаю). Личинки, як правило, живуть у водоймах.

8. Кровососки (родина Hippoboscidae) мало схожі на інших мух, адже мають дуже великі та сильні ноги. Ці мухи – паразити, вони мало літають, а переважно

бігають по покривах своїх господарів – птахів або ссавців. Хоча і літають теж – коли дуже треба. Кровососку «важко знайти, легко втратити та неможливо забути», тобто спіймати та розсавити цю чудову комаху так просто не вийде.

9. Плодові мухи (родина Drosophilidae) – маленькі, але дуже важливі, адже є модельними об'єктами в біології. Личинки дрозофіл живуть на підгниваючих фруктах та їдять дріжджі, які на них виростають.

10. Мухи-повсюхи, або дзюрчалки (родина Syrphidae) часто-густо косплять бджіл або ос, вводячи хижаків у оману своїм смугастим забарвленням. Личинки цих мух, як правило, живуть у воді, а дорослі особини живляться нектаром. Просто нашки на тлі більшості своїх родичів.

ПС. Я хотів ще додати в чарт тахін та бреникових, а ще написати про котлети з мух, про те, які мухи корисні в природному балансі і ще багато про що, але подумав, що на чомусь треба вже зупинитися. І зупинився.

Євген КЮСЯ, провідний методист Харківського зоопарку

■ НАРОДНІ ПРИКМЕТИ

27 вересня – Воздвиження
 ● Птахи дружно відлетіли у вирій – чекати суворої зими.
 ● Павутиння стелиться повсюдно – до тепла; мало павутиння – на суху осінь.
 ● Добре вродив шавель – на теплу зиму.
 ● Гуси летять високо – осінь буде тривалою.
 ● Сире літо, а тепла осінь – довгою буде зима.
 ● Бабине літо непогідне – осінь суха.
 ● Чим сухіший і тепліший початок жовтня, тим пізніше настане зима.

1 жовтня – Ярини
 Якщо на Ярини відлетять журавлі, то через два тижні чекай морозів; а як затримаються – зима раніше ніж 18 листопада себе не покаже.

■ ПОГОДА

У понеділок, **28 вересня** – без опадів. Температура вночі: +6°C, вдень: +19°C. Вітер південно-східний 6 м/с.

У вівторок, **29 вересня** – дощ. Нічна температура: +13°C, денна: +15°C. Вітер східний 6 м/с.

У середу, **30 вересня** – дощ. Температура вночі: +12°C, вдень: +14°C. Вітер західний 6 м/с.

У четвер, **1 жовтня** – без опадів. Нічна температура: +11°C, денна: +18°C. Вітер південно-східний 5 м/с.

У п'ятницю, **2 жовтня** – без опадів. Температура вночі: +10°C, вдень: +21°C. Вітер південно-східний 4 м/с.

Прогноз погоди подано за
 Інтернет-сайтом
 gen.gismeteo

Вперед

Громадсько-політична газета
 Засновник і видавець:
 ПП «Редакція часопису «Вперед»».
 ІФ № 580-325ПР від 26.12.2018 р.
 Індекс 61752.

Редактор Володимир ЗАНИК

Рукописи не повертаються і не рецензуються. Відповідальність за достовірність фактів несе автор. Редакція не завжди поділяє думку авторів. Передруки допускаються тільки за згодою редакції.

Розрахунковий рахунок IBAN
 UA 04 336677 00000 26008052560160
 код ЄДРПОУ 02472988

Адреса редакції: УКРАЇНА,
 76010, м. Івано-Франківськ,
 вул. Короля Данила, 11.
 Телефон: (0342) 51-13-74.
 E-mail: vpered.gazeta@gmail.com
 Комп'ютерний набір
 та верстка редакції.
 Віддруковано в друкарні видавництва
 «Місто НВ» вул. Чорновола, 23.
 Зам. 1030. Тираж 1600.

■ НОВІ ВИДАННЯ

Сам собі синоптик

Надзвичайно цікава книжка вийшла з-під пера відомого клубовецького краєзнавця Йосипа Карпіва в івано-франківському видавництві «Ярина». «Мовою неба і землі. Вікові завбачення погоди у народних прикметах» – це 300 сторінок, про зміст яких промовляє сама назва видання.

З одного боку, тексти пронизані поетичністю й метафоричністю, властивою українському фольклору, що подарує насолоду від читання поціновувачу стилю й письма. А з іншого – вони інформативні та цілком придатні для практичного щоденного застосування. Автор виявляє себе як ретельний і відповідальний збирач народної творчості. До того ж книжка чітко структурована, що робить її зручною в користуванні, якщо в читача виникне бажання скористатися нею як порадицею в передбаченні погоди, веденні городництва, садівництва й таке ін.

Йосип Карпів і в передмові, і власне самим виданням заохочує нас до уважного спостереження за природою, довіллям та відкриває нам, що ми цілком можемо бути самі собі синоптиками. Адже викладені тут сотні й сотні прикмет перевірені часом, досвідом поколінь. І хоч, кажуть, клімат на планеті суттєво змінився, однак, метикуватий та пильний спостерігач навіть за таких обставин зауважить закономірності в поведінці рослин і тварин, неживої природи та дійде пра-

вильних висновків-завбачень. Таким синоптиком є й сам Йосип Карпів, про що розповідає у передмові до книжки редактор видання Василь Лесів.

Отож, усе, що в небі й на землі, що називаємо природою – це наче велика яскрава книга, яку варто вміти читати, аби передбачити майбутню погоду на день, тиждень, місяць та ледь не на рік наперед. Власне так і робили наші пращурі, і ще вміють робити окремі, поодинокі старожилі. Але ж і ці люди відходять. Тому постала загроза, що ціла скарбниця знань й умінь може бути втраченою, якби не збирачі й дослідники фольклору. Та чи існує ще зібрання усіх цих прикмет, подібне до того, про яке зараз розповідаємо? Чи, можливо, книжка «Мовою неба і землі» Й. Карпіва унікальна? Швидше за все так воно і є. І насправду вона може претендувати на статус бестселера нашого часу. От лиш роздобути її буде доволі складно з огляду на малий тираж і некомерційність проекту. Тому ми друкуватимемо фрагменти з книжки на сторінках нашого тижневика. І почнемо просто зараз:

Небезпечна амброзія: як боротися

Амброзія полинолиста – однорічний бур'ян, який завдає величезних збитків сільському господарству та здоров'ю людей.

Батьківщиною її є Північна Америка, але зараз вона росте майже на всій земній кулі. За зовнішніми ознаками молоді рослини нагадують чорнобривці, а на пізніх стадіях розвитку – полин звичайний, звідки й пішла назва. Це досить висока рослина – стебло може сягати двох метрів у висоту. Коренева система дуже потужна. Основний (стрижневий) корінь здатний проникати на глибину до чотирьох метрів. Верхня частина досить довгих листків амброзії має темно-зелене забарвлення, а знизу вони сіро-зелені. Квітки дрібні, забарвленням від світлих до темних відтінків зеленого. Період цвітіння триває з кінця липня – початку серпня і аж до жовтня.

Амброзія – сильний алерген. У період свого цвітіння виділяє дуже велику кількість пилку, яка подразнює слизову оболонку й утруднює дихання. З кожним роком людей, які страждають від цієї рослини, стає все більше. Якщо пилко амброзії потрапить в ніс – він може викликати сльозотечу, підвищити температуру тіла та навіть погіршити зір чи викликати бронхіальну астму. Також симптомами амброзійного полінозу може бути нежить, свербіж та почервоніння очей, свербіж шкіри, кашель або хрипи.

Характерна особливість полінозу – це сезонність. Тобто щорічно майже в один і той же час (з коливаннями до декількох тижнів) людину починають турбувати схожі симптоми. При вітряній погоді вони загострюються. А ось в дощову погоду пилко прибивається дощем до землі, і в людей можливе полегшення стану. При амброзійному полінозі протипоказано їсти мед, дино, кавуни, персики, солодке, копчене та солоне, уживати алкоголь.

Алергологи вважають крихітний пилко амброзії одним з найбільш агресивних алергенів. Ніхто не застрахований від полінозу, і навіть абсолютно здорова людина може стати алергіком, якщо протягом декількох тижнів буде дихати повітрям, що містить багато пилку амброзії.

Щоб ефективно боротися із амброзією полинолистою, необхідно знати, що це рослина – однорічник, який розмножується тільки насінням. У вегетуючій рослині коріння слабе, отже, її легко вирвати з корінням. Скошування – не найефективніший спосіб боротьби. Адаже, коли залишаються хоча б перші (найнижчі) листки, пагони розвинуться і обов'язково завітнуть. Там, де вчасно та ретельно виривали амброзію з корінням, в майбутньому з'являються лише поодинокі рослини, які легко знищити. У сільському господарстві цю проблему вирішують за допомогою гербіцидів. Доцільне використання гербіцидів у випадках, коли інші методи боротьби неможливі або не ефективні, наприклад, для знищення амброзії полинолистої на залізничних полотнах.

Але є ще кілька способів боротьби: сівозміна, ручне прополювання й біологічний спосіб. При сівозміні потрібно чергувати просапні культури з зерновими і трав'янистими рослинами. Ще можна на частині ділянки посіяти багаторічні трави, які періодично будуть скошуватися. Також фахівці рекомендують знищувати бур'ян, витісняючи іншими рослинами, газонними травами або багаторічними рослинами.

Біологічний метод боротьби полягає в застосуванні спеціально виведеного амброзійового листоїда. Ці комахи харчуються рослиною, що призводить до її пригнічення, а потім до загибелі. Цей жук – монофаг, він поїдає тільки амброзію.

У разі підозри щодо виявлення амброзії полинолистої звертайтеся за адресою: ДУ «Івано-Франківська обласна фітосанітарна лабораторія», м. Івано-Франківськ, вул. Горбачевського, 11, тел. 50-64-56.

Василь ЛУЦЬКИЙ, провідний фахівець відділу фітосанітарного аналізу

3 розділу «Місяці року у прикметах»
 Вересень

На Федора (24 вересня, за ст. ст. 11.09) – осіннє рівнодення: початок затяжних дощів, сльоти.

На Чесного Хреста (27 вересня, за ст. ст. 14.09) остання птиця відлітає у вирій, а плазуни ховаються в землю. Ведмідь залягає в барліг. Вітер північно-західний – зима буде люта: якщо вітер південно-східний, зима буде помірною. На Дзвигнення свитку скидайте, а кожух одягайте. Якщо журавлі відлетять до Микити (28 вересня, за ст. ст. 15.09), Покрова буде з морозом, якщо не відлетіли – зима настане пізніше. Грім на Людмили (29.09) – буде холодна безсніжна

зима. 30 вересня (за ст. ст. 17.09) завжди дощова холодна погода.

3 розділу «Пори року»

Осінь на строкатому коні їздить
 Початком осені вважають осінь рівнодення (22-25 вересня). Осінь настає з початком помітного пожовтіння листя на деревах і кущах.

Непогідне бабине літо (з 28 серпня до 21 вересня) обіцяє суху осінь, ясне й тепле – дощову. Павутиння мало – на суху осінь. Багато павутиння на бабине літо – на довгу ясну осінь і холодну зиму. Бабине літо виблискує на сонці тисячами дрібних ниток – гарна погода потішить ще кілька днів.

3 розділу «Умійте читати небо»

Сліди за літаком не утворюються – збережеться малоохмарна без опадів погода. Сліди, що утворюються за літаком, довго не розходяться – можливі опади.

При заході сонця небо може мати такі відтінки: зеленуватий – на вітер і дощ, жовто-оранжевий – на вітер, світло-жовтий – на дощ. Якщо вранці колір неба червоний, буде дощ з вітром.

Осіньне небо на ніч кривається хмарами, посилюється вітер – загрози приморозку нема.

Удень небо мутне, білувате, сонце закрите хмаркою, крізь неї видно його промені, а вечірня заграва червона – буде дощ.

Підготувала Вероніка ЗАНИК

Вітаємо!

День народження – свято особливе для кожного з нас. Воно сповнює кожного святковим настроєм, радістю. Тож з цієї нагоди районна рада та райдержадміністрація щиро здоровлять:
ІВАНКІВ Лесю Степанівну, 28.09.1967 р. н., сільського голову с. Побережжя;
ФЕРШТЕЯ Михайла Васильовича, 30.09.1961 р. н., директора Погонян-

ського психоневрологічного диспансеру, депутата районної ради;
Хай доля намітить вам років багато, Відпустить здоров'я, щастя й добра, Хай повниться ласкою рідна хата, Багато в ній буде людського тепла. Хай несуть тільки радість з собою роки, Хай збудуться бажання, мрії й думки, Щоб радісний настрій у серці не гас, А щедра доля усміхалась не раз!

■ УСМІХНІТЬСЯ

Кажуть, що хасиди, які пробиралися в Умань через Білорусь, масово записувалися у «вагнерівці», аби їх депортували в Україну.

Бігають по місту два пєсики, молодший цікавиться:

– Слухай, а чому ми все життя в намордниках ходили, а люди тільки зараз почали?

– Нічого дивного, – пояснює старший. – У космос теж спочатку ми полетіли, і лише потім – люди.

Спостерігаючи за тим, як більшість людей носить маски, можна зрозуміти, чому презервативи не завжди допомагають.

Лайфхак: якщо маску на ніч класти у спирт, то вранці вихід з дому на роботу буде веселим і життєрадісним...

В обід до мене підійшов мій начальник і каже:

– Ти де пропадав? Я тебе шукаю весь ранок!

А я йому:
 – Доброго працівника знайти не легко!

Привозять Шарапова в банду «Чорна кішка», а її ватажок Горбатий і питає: «Ким ви бачите себе в нашій компанії через п'ять років?»

– Кум Василь мені сказав, що в нього фірма на 100 000 працівників!

– Ага! Пасіку він тримає...

Сімейна пара лягає спати, чоловік шепче на вухо дружині:

– А пам'ятаєш, які ми з тобою були щасливі шість років тому?

– Але ж ми тоді ще були незнайомі!

– Ось-ось, саме тому...

– У мене з мою дівчиною дуже серйозні стосунки: ми з нею не сміялися вже два роки.

З потоку новин: «У національному природному заповіднику Конго на групу туристів напав лев... Левова частка групи з екскурсії так і не повернулася...»

Це ж якою нечуйною людиною треба бути, щоб у такий час фотографії з морського відпочинку в соцмережах постити!

Продаю

❖ **Велосипеди** імпортного виробництва б/у; плитку газову, електричну духовку; причеп до мотоблока. Тел.: 066 654 17 07.
 ❖ **Стару швейну машинку**; комп'ютер (системний блок, монітор, клавіатура); дитяче ліжечко з матрасом; ліжечко-коликску; дитячий візочок; речі на дівчинку; Т-2 причепку. Тел.: 066 832 07 67.

